

REFERAT Socialudvalget_2018-21 d. 15-06-2020

Mødedato Mandag d. 15. juni 2020 kl. 19:46

Mødested Udvalgsværelse 1

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Afreportering af tilsyn på socialområdet 2019.....	4
Nye Søndervang - bystrategisk analyse.....	10
Indspil til Bevæg Dig For Livet.....	16
Status på implementering af budgetforlig og Bæredygtigt Frederiksberg.....	20
2. forventede regnskab 2020.....	26
Lukket.....	38

Punkt 40: Meddelelser

00.22.00-P35-241-19

Sagsfremstilling

Der er ingen meddelelser under dette punkt.

Punkt 41: Afrapportering af tilsyn på socialområdet 2019

27.00.00-S00-4-20

Resume

Forvaltningen fremlægger afrapportering af socialtilsynets driftsorienterede tilsyn aflagt i 2019 og de risikobaserede tilsyn aflagt af Styrelsen for Patientsikkerhed i 2019 på tilbud på det specialiserede socialområde for voksne i Frederiksberg Kommune. Socialudvalget udsatte sagen efter drøftelse den 18. maj 2020 (pkt 28)

Beslutning

Socialudvalget

1. tog den samlede afrapportering af tilsyn på det specialiserede socialområde for voksne til efterretning og
2. godkendte, at sagen oversendes til orientering i Handicaprådet.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at udvalget

1. tager den samlede afrapportering af tilsyn på det specialiserede socialområde for voksne til efterretning og
2. godkender, at sagen oversendes til orientering i Handicaprådet.

Sagsfremstilling

Socialudvalget udsatte sagen efter drøftelse den 18. maj 2020 (pkt. 28).

Oprindelig sagsfremstilling:

I sagen bliver der gennemgået tilsyn foretaget af Socialtilsyn Syd og Styrelsen for Patientsikkerhed. For alle tilsynene gælder det, at de enkelte tilbudsledere i samarbejde med forvaltningen har ansvar for at følge op på og arbejde med de afgivne bemærkninger i forlængelse af tilsynene, så der sker en løbende kvalitetssikring af tilbuddene.

Forvaltningen har ansvar for at føre tilsyn med de tilbud, der ikke er omfattet af socialtilsynet, jævnfør § 4 i Lov om socialtilsyn. Forvaltningen gennemfører i henhold til § 148a i Servicelovens driftsorienterede tilsyn på kommunens beskyttede beskæftigelse-, aktivitets- og samværstilbud, kommunens væresteder samt den person- og ledelsesrelaterede tilsynsforpligtelse.

Forvaltningen planlagde i anden halvdel af 2019 at gennemføre et driftsorienteret tilsyn på Center for Social Virksomhed på Magneten. Den nu forhenværende pædagogiske konsulent fik en ny stilling idet tilsynene skulle været udført, hvorfor de ikke kunne gennemføres som planlagt. Der er i marts 2020 startet en ny pædagogisk konsulent, som vil udføre disse tilsyn, når de pågældende tilbud går tilbage til normal drift.

A. Socialtilsynet

Socialtilsyn Syd har siden 2014 gennemført tilsyn på det specialiserede socialområde i Frederiksberg Kommune. I 2014-15 blev Frederiksberg Kommunes tilbud på det specialiserede socialområde for voksne regodkendt. I forlængelse heraf og fremadrettet gennemfører socialtilsynet årlige driftsorienterede tilsyn. Socialtilsynet har i 2019 truffet afgørelse om en række nye godkendelser og dette bliver nærmere beskrevet i et afsnit længere nede i sagen.

Socialtilsyn Syd foretager driftsorienterede tilsyn af alle Frederiksberg Kommunes tilbud omfattet af § 4 i Lov om socialtilsyn. Socialtilsyn Syd laver en samlet kvalitetsvurdering af det enkelte tilbud med udgangspunkt i en kvalitetsmodel med syv temaer:

1. Uddannelse og beskæftigelse
2. Selvstændighed og relationer
3. Målgrupper, metoder og resultater
4. Sundhed og trivsel
5. Organisation og ledelse
6. Kompetencer
7. Fysiske rammer

I kvalitetsmodellen er både 'Gennemsnitlig bedømmelse' på temaniveau og 'Bedømmelse' på indikatorniveau angivet ud fra følgende skala:

5. I meget høj grad opfyldt.
4. I høj grad opfyldt.
3. I middel grad opfyldt.
2. I lav grad opfyldt.
1. I meget lav grad opfyldt.

Ved et driftsorienteret tilsyn skal socialtilsynet vurdere, om kvaliteten i tilbuddets praksis er tilstrækkelig, og om betingelserne for godkendelse fortsat er opfyldt. Et driftsorienteret tilsyn kan være målrettet et eller flere af de syv temaer i kvalitetsmodellen.

Alle kommunens tilbud, omfattet af Lov om socialtilsyn § 4, har modtaget et driftsorienteret tilsynsbesøg i løbet af 2019. Overordnet har alle tilbud modtaget gennemsnitlige høje scoringer på de syv temaer og er samlet set vurderet til at have den fornødne kvalitet jævnfør Lov om socialtilsyn § 6.

Alle socialtilsynets tilsynsrapporter er vedlagt som bilag nr. 1 - 35.

Efter hvert tilsynsbesøg udarbejder socialtilsynet en tilsynsrapport med en samlet kvalitetsvurdering af det enkelte tilbud ud fra de ovennævnte syv temaer i kvalitetsmodellen. Ud over en samlet vurdering af kvaliteten hos tilbuddet, indeholder tilsynsrapporten en gennemgang af de syv temaer fra Kvalitetsmodellen, hvor der kan være lagt særligt fokus på udvalgte temaer. Et tilsyn kan godt indeholde mere end ét tilsynsbesøg, eksempelvis hos et tilbud med flere afdelinger. Det skal bemærkes, at tilbud med flere afdelinger modtager en kvalitetsvurdering i én samlet tilsynsrapport. Et tilsyn kan alene været administrativt og ikke indeholde et fysisk tilsynsbesøg. Det fremgår af tilsynsrapporten, hvorvidt der har været et fysisk tilsynsbesøg, hvor henne og hvorvidt de var anmeldt eller uanmeldt. Afgørelser sker på baggrund af tilsynsbesøg fra Socialtilsyn Syd.

Socialtilsynet kan træffe tre typer af afgørelser:

1. Fastsætte vilkår, som betingelse for fortsat godkendelse.
2. Træffe afgørelse om at give påbud, hvis forholdene i det enkelte tilbud tilsiger dette. Det kan sættes som betingelse, at tilbuddet overholder påbuddet/påbuddene, hvis tilbuddet fortsat skal godkendes.
3. Træffe yderligere afgørelse om iværksættelse af skærpet tilsyn. Afgørelse om skærpet tilsyn træffes for tre måneder.

Socialtilsynet kan derudover:

- Opstille udviklingspunkter som et tilbud kan arbejde videre med.
- Opstille opmærksomhedspunkter som et tilbud bør arbejde videre med sigte på at forebygge en egentlig afgørelse ved et senere tilsyn

Afgørelser fra socialtilsynet

Alle tilbuddene er fortsat godkendt af socialtilsynet. Ingen af Frederiksberg Kommunes tilbud på det specialiserede socialområde for voksne har fået fastsat vilkår som betingelse for fortsat godkendelse, ingen har fået påbud og ingen har fået truffet afgørelse om skærpet tilsyn.

Det påbud, som Soltoppen fik udstedet i 2018, grundet borgere uden for målgruppen, er udløbet 1. marts 2019. For nærmere beskrivelse af påbuddet henvises der til sag nr. 48 på mødet den 6. maj 2019.

Socialtilsynets bemærkninger vedrørende udviklingspunkter

Socialtilsynet kan som nævnt vælge at opstille udviklingspunkter med det formål at pege på områder, hvor tilbuddet vurderes at have udviklingspotentialer. Det skal understreges, at der ikke er tale om vilkår, som vedrører en godkendelse, men udviklingspunkter som de enkelte tilbud kan vælge at arbejde med for at udvikle kvaliteten. Socialtilsynet følger op på, hvorvidt det er noget, tilbuddet har arbejdet med.

Socialtilsyn Syd har i forbindelse med de driftsorienterede tilsyn for 2019 peget på nogle udviklingspunkter i forhold til de temaer, som udgør den samlede kvalitetsvurdering. Der henvises til de enkelte tilsynsrapporter for en nærmere gennemgang.

På temaniveau vedrører udviklingspunkterne blandt andet:

Temaet "Organisation og ledelse": Udviklingspunktet omhandler, at socialtilsynet vurderer, at ledelsen med fordel kunne arbejde på, hvordan de kunne nedbringe medarbejdernes frustrationer omkring sygefraværstatistikken, således de ikke

bruger unødige ressourcer på dette. Dette punkt vedrører Husene.

Temaet ”Sundhed og trivsel”: Udviklingspunktet omhandler, at socialtilsynet ved næstkommende tilsynsbesøg vil have fokus på borgernes kendskab til procedurer ved behov for kontakt til personale i nattetimerne/weekends hvor tilbuddet ikke er bemanded med personale, samt hvordan og i hvilket omfang borgerne er bekendte med mulighed for evaluering/opfølgning på eventuelle akutte episoder. Dette punkt vedrører Kollegiet på Svanholmsvej.

Temaet ”Kompetencer”: Udviklingspunktet omhandler, at socialtilsynet bemærker, at medarbejderne oplever, at mangle kompetencer til håndtering af borgere med sværere spiseforstyrrelser. Socialtilsynet vil i forbindelse med næstkommende tilsyn have fokus på opfølgning heraf. Dette punkt vedrører Soltoppen.

Temaet ”Målgruppe, metoder og resultater”: Udviklingspunktet omhandler, at socialtilsynet er opmærksom på, at det i tidligere rapport er beskrevet, at tilbuddets ledelse har fokus på udvikling af tilbuddets dokumentation. Socialtilsynet anbefaler i den sammenhæng, at tilbuddets ledelse og bestyrelse fortsætter dette initiativ, idet især dokumentation af daglig praksis fremstår noget opremsende. Det er samtidigt lidt vanskeligt at identificere præcist, om tilbuddet ser sig selv som et socialt-sundhedsfagligt tilbud. Socialtilsynet anerkender, at borgerne qua deres psykiske sygdom har brug for megen medicin og ofte udvikler somatiske lidelser. Netop disse elementer fylder noget i dokumentationen og i de faglige drøftelser i forbindelse med overlap, som socialtilsynet observerer. Dette punkt vedrører Bostedet Thea.

Tilbuddene arbejder videre med udviklingspunkterne understøttet af forvaltningen.

Socialtilsynets bemærkninger vedrørende opmærksomhedspunkter

Opmærksomhedspunkter skal opfattes som tiltag et tilbud bør arbejde videre på, med sigte på at forebygge en egentlig afgørelse ved et senere tilsyn. Socialtilsynet har i forbindelse med de driftsorienterede tilsyn for 2019 ikke opstillet nogle opmærksomhedspunkter for Frederiksberg Kommunes tilbud.

Nye godkendelser i forlængelse af Den Sociale Masterplan

Forvaltningen har i implementeringen af Den Sociale Masterplan på det specialiserede socialområde for voksne løbende fokus på, at tilbuddene kvalitetssikres og udvikles i forhold til at imødekomme nuværende og fremtidige borgeres behov for særlig støtte. I 2019 har forvaltningen derfor været i løbende dialog med Socialtilsyn Syd, for at sikre rettidig godkendelse af nye tilbud og omstilling af eksisterende tilbud.

Socialtilsynet har truffet afgørelse om godkendelse af ændringer af disse tilbud:

Betty II: Den godkendte ændring vedrører nedskrivning af det samlede pladsantal og ændrede fysiske rammer, og afgørelsen medfører, at tilbuddet med ibrugtagningsdato 1. maj 2020 er generelt godkendt til at drive tilbud i henhold til lov om social service inden for de rammer, der fremgår af afgørelsesbrevet. Tilbuddet er organiseret som et tilbud med to afdelinger beliggende på Betty Nansens Allé 51, 1. etage samt Betty Nansens Allé 51, 6. og 7. etage. 1. etage skal anvendes til borgere, der i højere grad, end borgere på 6. og 7. sal, er i stand til selv at klare daglige gøremål. Der henvises til bilag nr. 36.

Betty II – Huset: Den godkendte ændring vedrører udvidelse af pladsantallet med 10 til i alt 30 pladser og nye fysiske rammer på 5. sal, og afgørelsen medfører, at tilbuddet med ibrugtagningsdato 1. maj 2020 er generelt godkendt til at drive tilbud i henhold til lov om social service inden for de rammer, der fremgår af afgørelsesbrevet. Tilbuddet er organiseret som et tilbud med en afdeling beliggende på Betty Nansens Allé 51, 3., 4. og 5. etage. Der henvises til bilag nr. 37.

Enkeltmandsprojekterne: Den godkendte ændring vedrører udvidelse af det juridiske grundlag på afdelingen Frydendalsvej 27 B (fra 1. maj 2020 Betty Nansens Alle 51, st.), ligesom der efter dialog med tilbuddet er foretaget en korrektion af pladsantallet. Afgørelsen medfører, at tilbuddet (dog for Betty Nansens Allé 51, st. først med ibrugtagning 1. maj 2020) er generelt godkendt til at drive tilbud i henhold til lov om social service inden for de rammer, der fremgår af afgørelsesbrevet. Der henvises til bilag nr. 38.

Lærkehøj: Den godkendte ændring vedrører Natvarmestuen, Lindevangs Allé 9, samt Lærkehøjs eksterne boliger, og afgørelsen medfører, at tilbuddet fremover er generelt godkendt til at drive tilbud i henhold til lov om social service inden for de rammer, der fremgår af afgørelsesbrevet. Der henvises til bilag nr. 39.

Soltoppen: Den godkendte ændring vedrører udvidelse af målgruppens alder fra 17 år til 70 år, således at tilbuddet fremover kan modtage borgere i alderen 17-70 år. Afgørelsen medfører, at tilbuddet fremover er generelt godkendt til at drive tilbud i henhold til lov om social service inden for de rammer der fremgår af afgørelsesbrevet. Der henvises til bilag nr. 40.

Socialtilsynet har truffet afgørelse om godkendelse af fravigelse med vilkår af disse tilbud:

Bofællesskabet på Lauritz Sørensen Vej: Den godkendte fravigelse vedrører fravigelse fra de godkendte fysiske rammer på Lauritz Sørensen vej (Lejlighederne), således at der i fravigelsesperioden, og i overensstemmelse med de rammer der fremgår af afgørelsesbrevet, kan etableres midlertidig genhusning af de i tilbuddet "Lejlighederne på Lauritz Sørensen vej" og "Bofællesskabet Lauritz Sørensen vej" berørte beboere. Det er herefter den generelle godkendelse, af 26. november 2018, der igen er gældende. Fravigelsen bortfalder automatisk, når den fastsatte periode er ophørt, eller før, såfremt de fysiske rammer på Lauritz Sørensen vej er renoveret/genetableret tidligere. Socialtilsyn Syd har vurderet, at betingelserne for fravigelse er opfyldt, da fravigelsen er midlertidig og nødvendig, og da det ikke er hensigten, at de fysiske rammer fremtidigt skal ændres. Der henvises til bilag nr. 41.

Lejlighederne på Lauritz Sørensen Vej: Den godkendte fravigelse vedrører fravigelse fra de godkendte fysiske rammer på Lauritz Sørensen vej (Lejlighederne) således at der i fravigelsesperioden, og i overensstemmelse med de rammer der fremgår af afgørelsesbrevet, kan etableres midlertidig genhusning af de i tilbuddet "Lejlighederne på Lauritz Sørensen vej" og "Bofællesskabet Lauritz Sørensen vej" berørte beboere. Det er herefter den generelle godkendelse, af 26. november 2018, der igen er gældende. Fravigelsen bortfalder automatisk, når den fastsatte periode er ophørt, eller før, såfremt de fysiske rammer på Lauritz Sørensen vej er renoveret/genetableret tidligere. Socialtilsyn Syd har vurderet, at betingelserne for fravigelse er opfyldt, da fravigelsen er midlertidig og nødvendig, og da det ikke er hensigten, at de fysiske rammer fremtidigt skal ændres. Der henvises til bilag nr. 42.

Sideløbende med implementering af Masterplanen, arbejder Socialafdelingen fortsat med at fastholde fokus på effekten af indsatsen ved progressionsmåling af borgerne. Borgerens Fælles Plan er omdrejningspunktet og sikrer mest mulig sammenhæng i indsatserne. Borgerens Fælles Plan bruges af både myndighed og tilbuddene til systematisk at arbejde med bestilling og opfølgning på indsatsen sammen med borgeren.

B. Tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed

Styrelsen for Patientsikkerhed fører det overordnede tilsyn med sundhedsforholdene og den sundhedsfaglige virksomhed på sundhedsområdet ifølge § 213 i Sundhedsloven. Formålet med tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed er at medvirke til at forbedre den sundhedsmæssige indsats over for borgere på behandlingsstederne.

Styrelsen for Patientsikkerhed er fra 1. januar 2017 overgået fra frekvensbaserede tilsyn med behandlingssteder til at arbejde med risikobaseret tilsyn. Det betyder, at temaer og typer af behandlingssteder er valgt ud fra, hvor der er størst risiko for patienterne. Det sker blandt andet på baggrund af proaktive risikoanalyser, klagesager, henvendelser fra patienter, pårørende, fagpersoner og offentlige myndigheder samt ved at følge mediernes omtale af sundhedsfaglige problemstillinger.

For at styrke patientsikkerheden blev blandt andet botilbud på socialområdet omfattet af Styrelsen for Patientsikkerheds tilsyn ved overgangen til risikobaseret tilsyn.

Styrelsen for Patientsikkerhed fører to forskellige former for risikobaseret tilsyn med behandlingssteder - planlagte og reaktive. De planlagte tilsyn bliver varslet seks uger, før de skal finde sted. I varslingsbrevet bliver det beskrevet, hvad tilsynet vil se på, og hvem der skal være til stede. Et reaktivt tilsyn kan udføres med eller uden varsel.

Styrelsen for Patientsikkerhed udarbejder en tilsynsrapport efter hvert tilsyn, hvoraf det fremgår, om der er konstateret overtrædelser eller mangler af betydning for patientsikkerheden. Der gives en vurdering af behandlingssteder, der kategoriserer behandlingsstedet i en af fire kategorier:

- Ingen forhold af betydning for patientsikkerheden.
- Mindre problemer af betydning for patientsikkerheden.
- Problemer af betydning for patientsikkerheden.
- Kritiske problemer af betydning for patientsikkerheden.

Styrelsen for Patientsikkerheds vurderinger ud fra to tilsyn

I 2019 fik et botilbud og Frederiksberg Kommunes Rådgivningscenter (FKRC) et risikobaseret tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed. I begge tilfælde var der tale om planlagte tilsyn og ingen af tilbuddene blev vurderet til at have problemer af betydning for patientsikkerheden eller kritiske problemer af betydning for patientsikkerheden.

Efter tilsynet hos Frederiksberg Kommunes Rådgivningscenter (FKRC) vurderede Styrelsen for Patientsikkerhed, at tilbuddet indplaceres i kategorien: Mindre problemer af betydning for patientsikkerheden.

Af tilsynsrapporten fremgår, at vurderingen af FKRC er baseret på de forhold, der er gennemgået ved det aktuelle tilsyn. På baggrund af dette fremstod "klinikken sundhedsfagligt velorganiseret med gode procedurer og med fokus på systematik og overholdelse af gældende vejledninger."

Styrelsen har ved vurderingen lagt vægt på, at målepunkterne vedrørende klinikkens procedurer og instrukser blev vurderet at være opfyldt, fraset enkelte formkrav og tydeliggørelse af instruks vedr. afrusning og abstinensbehandling, men at der var væsentlige mangler i journalerne, herunder vedr. dokumentation af den objektive undersøgelse, stillingtagen til oplysninger indhentet af personalet til brug for somatisk og psykisk udredning og visitation af patienten samt manglende dokumentation af informeret samtykke.

Styrelsen bemærkede ved tilsynet, at ledelse og medarbejdere var fuldt indstillet på at efterleve de patientsikkerhedsmæssige krav, herunder vilkårene for objektiv undersøgelse og journalføring. Manglerne vurderes, at kunne udbedres på baggrund af rådgivning og dialog ved tilsynet. Styrelsen vurderer således, at der er tale om mindre problemer af betydning for patientsikkerheden". Tilsynsrapporten er vedlagt som bilag nr. 43.

FKRC har efterfølgende fulgt op på de forhold, der er blevet påpeget, og der er iværksat de nødvendige handlinger til de enkelte målepunkter. Forvaltningen følger op på effektueringen af de iværksatte handlinger.

Botilbuddet Pensionat Frydendalsvej har fået et risikobaseret tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed. Styrelsen for Patientsikkerhed vurderede efter tilsynet at botilbuddet indplaceres i kategorien: Ingen problemer af betydning for patientsikkerheden.

Af tilsynsrapporten fremgår, at vurderingen af botilbuddet er baseret på de forhold, der er gennemgået ved det aktuelle tilsyn. På baggrund af dette fremstod "Pensionatet Frydendalsvej 13 sundhedsfagligt velorganiseret med gode procedurer og høj grad af systematik, og der blev ikke identificeret problemer af betydning for patientsikkerheden. På baggrund af observationer, interview og journalgennemgang konstaterer styrelsen, at alle målepunkter er opfyldt". Tilsynsrapporten er vedlagt som bilag 44.

I 2017 blev der igangsat mødeaktiviteter med henblik på vidensdeling og erfaringsudveksling omkring de sundhedsfaglige tilsyn og disse er blevet videreført. Forvaltningen har ikke fundet anledning til yderligere indsatser på baggrund af tilsyn fra Styrelsen for Patientsikkerhed i 2019.

Det foreslås, at sagen sendes til orientering til Handicaprådet.

Økonomi

Sagen har ingen afledte økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Socialudvalget den 18. maj 2020 og den 15. juni 2020

Bilag

Bilag 1 Tilsynsrapport Betty d. 08.07.19

Bilag 2 Tilsynsrapport Bofællesskabet LSV d. 02.04.19

Bilag 3 Tilsynsrapport Bofællesskabet LSV d. 13.08.19

Bilag 4 Tilsynsrapport Bofællesskabet LSV d. 30.09.19

Bilag 5 Tilsynsrapport Bofællesskabet LSV d. 07.02.20

Bilag 6 Tilsynsrapport Bostedet Thea d. 25.07.19

Bilag 7 Tilsynsrapport Bostedet Thea d. 28.08.19

Bilag 8 Tilsynsrapport Enkeltmandsprojekterne d. 18.03.19

Bilag 9 Tilsynsrapport Enkeltmandsprojekterne d. 10.07.19

Bilag 10 Tilsynsrapport Bakkegården d. 10.05.19

Bilag 11 Tilsynsrapport Bakkegården d. 28.08.19

Bilag 12 Tilsynsrapport FKRC d. 21.10.19

Bilag 13 Tilsynsrapport Huset d. 25.06.19

Bilag 14 Tilsynsrapport Kollegiet d. 10.04.19

Bilag 15 Tilsynsrapport Kollegiet d. 13.08.19

Bilag 16 Tilsynsrapport Lejlighederne LSV d. 02.04.19

Bilag 17 Tilsynsrapport Lejlighederne LSV d. 13.08.19

Bilag 18 Tilsynsrapport Lejlighederne LSV 30.09.19

Bilag 19 Tilsynsrapport Lejlighederne LSV d. 07.02.20

Bilag 20 Tilsynsrapport Lindevangen d. 10.04.19

Bilag 21 Tilsynsrapport Lindevangen d. 11.10.19

Bilag 22 Tilsynsrapport Lioba d. 19.06.19

Bilag 23 Tilsynsrapport Lærkehøj d. 24.02.19

Bilag 24 Tilsynsrapport Lærkehøj d. 06.08.19

Bilag 25 Tilsynsrapport Lærkehøj d. 09.10.19

Bilag 26 Tilsynsrapport Finsenshave d. 20.05.19

Bilag 27 Tilsynsrapport Pile Allé d. 10.05.19

Bilag 28 Tilsynsrapport Soltoppen d. 07.01.19

Bilag 29 Tilsynsrapport Soltoppen 13.02.19

Bilag 30 Tilsynsrapport Soltoppen d. 15.04.19

Bilag 31 Tilsynsrapport Soltoppen d. 26.04.19

Bilag 32 Tilsynsrapport Soltoppen d. 30.07.19

Bilag 33 Tilsynsrapport Soltoppen d. 20.09.19

Bilag 34 Tilsynsrapport Stenhuggerhusene d. 09.10.19

Bilag 35 Tilsynsrapport Stenhuggerhusene d. 19.12.19

Bilag 36 Afgørelse om godkendelse Betty II d. 25.11.20

Bilag 37 Afgørelse om godkendelse Betty II-Huset d. 25.11.19

Bilag 38 Afgørelse om godkendelse Enkeltmandsprojekterne d. 26.11.19

Bilag 39 Afgørelse om godkendelse Lærkehøj d. 11.10.19

Bilag 40 Afgørelse om godkendelse Soltoppen d. 25.04.19

Bilag 41 Afgørelse om godkendelse Bofællesskabet LSV d. 30.09.19

Bilag 42 Afgørelse om godkendelse Lejlighederne LSV d. 02.09.19

Bilag 43 Tilsynsrapport FKRC 2019 STPS

Bilag 44 Tilsynsrapport Frydendalsvej 2019 STPS

Punkt 42: Nye Søndervang - bystrategisk analyse

01.00.00-P00-2-18

Resume

Det eksisterende Søndervang Plejehjem moderniseres i nye rammer jævnfør Masterplanen for modernisering af Plejeboliger og der er ved at blive udarbejdet et byggeprogram. For at sikre den rette udformning og placering af Det Nye Søndervang på det som i dag er Frederiksberg Forsynings grund, samt en bæredygtige og langtidsholdbar udviklingen af området plejecentret placerer sig i, er der udarbejdet en bystrategisk analyse med en tilhørende trafikanalyse.

Den bystrategiske analyse peger på et stort potentiale, hvor etableringen af Det Nye Søndervang kan være med til at igangsætte en langsigtet og ambitiøs plan for et nyt stærkt bykvarter i tråd med Bæredygtigt Frederiksberg. Fokus er trafik og sikkerhed og bykvalitet. Naboerne skal opleve, at der tages hul på fornyselsen af et lidt forsømt hjørne af Frederiksberg – et hjørne, der måske en gang har været en bagside i byen, men som for længst er indhentet af byens udvikling.

Analysen peger endvidere på et konkret løsningsforslag med etablering af byrum og Klimaboulevard på del af Emil Christian Hansens Vej, og nye cykelstier på Stæhr Johansens Vej. Dette løsningsforslag forelægges til politisk behandling, med en anbefaling om, at dette forslag ligger til grund for udarbejdelsen af byggeprogrammet for det Nye Søndervang. Ældre- og omsorgsudvalget, socialudvalget og by- og miljøudvalget udsatte sagen den 8. juni 2020.

Beslutning

Socialudvalget tog den bystrategiske analyse til efterretning.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at ældre- og omsorgsudvalget, by- og miljøudvalget samt socialudvalget

1. tager den bystrategiske analyse til efterretning.

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet og By-, Kultur- og Miljøområdet indstiller, at by- og miljøudvalget

2. godkender, at løsningsscenariet 'Klimaboulevard og gågade på Emil Christian Hansens Vej og nye cykelstier på Stæhr Johansens Vej' som beskrevet i sagen ligger til grund for byggeprogrammet for Det Nye Søndervang.

Sagsfremstilling

Ældre- og omsorgsudvalget, socialudvalget og by- og miljøudvalget udsatte sagen den 8. juni 2020.

Oprindelig sagsfremstilling

Baggrund

Søndervang Plejehjem skal moderniseres jævnfør Masterplanen for modernisering af Plejeboliger. Søndervang Plejehjem består i dag af to bygninger, der er koblet sammen – en kommunalt ejet bygning ud mod Emil Christian Hansens Vej og en bygning ejet af en selvejende institution placeret ud mod Nylandsvej.

Kommunalbestyrelsen godkendte med vedtagelsen af Budget 2019 og konkrete sager (KB den 28. januar 2019, sag nr. 20 og den 8. april 2019, sag nr. 21) et beslutningsoplæg for moderniseringen af plejehjemmet. Herunder, at

- Det Nye Søndervang skal rumme både et plejecenter (med 105 boliger) og et botilbud (med 24 boliger) i en fleksibel løsning med i alt 129 boliger.
- Det Nye Søndervang skal etableres fuldt ud på en del af Frederiksberg Forsynings grund på hjørnet af Stæhr Johansens Vej og Emil Christian Hansens Vej. Frederiksberg Kommune køber grundstykket af Frederiksberg Forsyning
- moderniseringen af plejecentret skal understøtte en bredere byudvikling af området i regi af temaerne 'Generationerne By, energi og bæredygtighed'.

Kommunalbestyrelsen afsatte med Budget 2020 9 mio. kr. til at etablere 'Generationernes mødested for energi og bæredygtighed' på Det Nye Søndervang. Midlerne er øremærket ekstra servicearealer i bygningen (eksempelvis lokaler til Klimaskolen, der i dag er drevet af Frederiksberg Forsyning) og udearealer/byrumsinitiativer på Søndervangs matrikel

eksempelvis i form af en grøn forbindelse til Kedelhallen over plejecentrets grund. Derudover er 400.000 kr. af midlerne øremærket til en bystrategisk analyse, der skal belyse potentialet for en yderligere byudvikling af området uden for matriklen. Resultatet af denne analyse forelægges i nærværende sag.

Der er blandt andet følgende opmærksomhedspunkter ift. Det Nye Søndervang, der fordrer en optimal udnyttelsesgrad af matriklen:

- Etablering af et botilbud og et plejecenter i samme bygning med separate indgange.
- Sikre en fastholdelse og videreførelse af de essentielle grønne, frodige og trygge haveanlæg som i dag har stor værdi for det nuværende Søndervang Plejehjem, herunder sikre egne og skærmede udearealer til hhv. plejecenter og botilbud.
- Sikring af parkering og logistikvej, der udviser hensyn til øvrige byrumstiltag.
- Placering og udformning af bygningen som aktivt understøtter øget kvalitet af byrummene, gode opholdsarealer,
- FF's drift samt en effektiv og funktionel logistik og drift i Det Nye Søndervang
- Etablering af ny grøn og sikker passage til Kedelhallen, og samtidig undersøge muligheden for at give byens borgere adgang til et grønt areal i forbindelse med den grønne passagen og plejehjemmet
- Etablering af faciliteter iht. Generationerne mødes omkring energi og bæredygtighed, evt. en Klimaskole.

Frederiksbergstrategien og Bæredygtigt Frederiksberg

'Frederiksbergstrategien' og 'Bæredygtigt Frederiksberg' udstikker de strategiske værktøjer som Kommunalbestyrelsen i Frederiksberg Kommune har vedtaget at arbejde efter, og som også er rammesættende for det Nye Søndervang.

Frederiksbergstrategiens målsætninger for byudvikling fastslår bl.a. at "byens udvikling skal baseres på arkitektur og byrum af høj kvalitet, altid med udgangspunkt i en forståelse af stedet og den lokale sammenhæng og identitet" og at "Målet er attraktive kvarterer hvor forskellige boligtyper, erhverv, kultur- og fritidsaktiviteter samt plads og nærhed til offentlig service giver gode rammer for borgernes hverdagsliv".

Disse målsætninger vil være udgangspunktet for udvikling af kvarteret omkring det nye Søndervang, ligesom Frederiksberg strategiens arbejdsprincip om at se "alle indsatser og aktiviteter som en mulighed for at skabe synergi og opnå flere mål på én gang vil være bærende.

Kvarteret i dag

Det nye Søndervang placerer sig i et område, hvor der aktuelt er flere og større byudviklingsområder og byggeprojekter i plejecentrets nærhed. Umiddelbart nord for Det eksisterende Søndervang plejehjem, ligger Frederiksberg Hospitals område, som er udpeget som byudviklingsområde i kommuneplanen. Her forventes der at ske en væsentlig udvikling, når hospitalet flytter i 2023. TEC, en større uddannelsesinstitution ved Stæhr Johansens Vej som er umiddelbar nabo til Nyt Søndervang, er også under udvikling, og videre mod syd er der aktuelt planer om at opføre Start-Up City. Her skal arbejdspladser og boliger blandes i et nyt innovativt iværksætermiljø.

Frederiksberg Forsyning som er nærmeste nabo, har derudover udviklingsplaner på egen grund. Aktuelt er de i gang med et større projekt om opførelse af blødgøringsanlæg og nyt vandværk i forbindelse med deres eksisterende kedelbygning. Samtidig kigger de på, hvordan de både på kortere og længere sigt, kan optimere udnyttelsen af forsyningsgrunden, som fortsat har behov for en væsentlig kapacitet i forbindelse med den daglige drift. Frederiksberg Forsynings lokation på Stæhr Johansensvej er central for forsyningsinfrastrukturen i byen. Der investeres i øjeblikket voldsomt i en udvikling af forsyningsens ejendom både i forhold til etablering af et nyt vandværk etablering af bæredygtig varmeindvinding og en forstærkning af Fjernvarmenettet sammen med CTR som også ejer dele af grunden på Stæhr Johansensvej. Herudover arbejder Forsyningen på en langsigtet plan for deres grund, så den kan understøtte byens behov for en bæredygtig forsyning.

Den bystrategiske analyse peger på en intelligent kobling af ovenstående investeringer og udviklingstiltag, der kan fremme en koordineret udvikling af lokalområdet jf Frederiksbergstrategiens målsætninger og arbejdsprincipper. Det er dog vigtigt at pointere, at analysen giver et udeforstående objektivt og frit blik på områdets udviklingspotentiale, også inde på andre grundejeres matrikler (eksempelvis TEC, CBS og Frederiksberg Forsyning). Analysen skal udelukkende ses som et overordnet bud på, hvordan et området kunne udvikle sig på den lange bane, hvorved centrale aktører i området har et fælles pejlemærke.

Analysens primære formål er at sikre, at Det Nye Søndervang med sin placering bidrager til en øget kvalitet af byområdet og understøtte Bæredygtigt Frederiksberg og ikke blokerer for yderligere byudvikling af området på sigt. Byggeriet på grunden skal ses som første led i en udvikling af et lidt forsømt område på Frederiksberg, og dermed forholde sig til, at kvarteret kan forandres gennem endnu ikke planlagt byudvikling. Det Nye Søndervang skal bidrage til at skabe en sammenhængskraft i området med visionen om at blive verdens bedste byintegrerede plejecenter. Bygningen skal i sin

placering bidrage til, at området lukkes mere op til glæde for borgerne, ligesom der skal skabes en bedre sammenhæng mellem arealer og funktioner i området i tæt dialog med naboerne.

Med denne sag præsenteres et konkret løsnings scenarie med etablering af byrum og Klimaboulevard på del af Emil Christian Hansens Vej, og nye cykelstier på Stæhr Johansens Vej. Løsnings scenariet vurderes at skabe de bedste betingelser for Det Nye Søndervang og området som hele. Det anbefales derfor, at løsnings scenariet ligger til grund for byggeprogrammet for Søndervang.

Proces

Den bystrategiske analyse er udarbejdet af Schulze + Grassov i samarbejde med Frederiksberg Kommune. Den bystrategiske analyse tager udgangspunkt i to indledende analyser, henholdsvis

- Bystrategisk analyse udarbejdet af Rekommanderet i samarbejde med fsb og Frederiksberg Kommune: Analysen bygger på en interessentinddragelse af de nærmeste naboer og centrale aktører i området.
- Trafikanalyse udarbejdet af MOE

Der er gennemført en indledende proces med de nærmeste naboer og centrale aktører: Frederiksberg Forsyning, TEC, CBS, beboerrepræsentanter fra Dalgas Have og beboerforeningerne på Nylandsvej 77, 77a, 81 og 83, Kedelhallen, Børnehaven Nykløveret, Skolen på la Cour Vej, Lejerbo, FIU (repræsenterer Kedelhallen) Sundhedscentret repræsentanter fra Ældrerådet og Handicaprådet og Søndervang Plejehjem.

Der er gennemført en indledende workshop, samt opfølgende dialogmøder, hvor centrale elementer fra analysen blev præsenteret. Grundet Covid-19 har det ikke været muligt at samle til et fælles dialogmøde. Derfor er søgt afholdt en række mindre gåture i området for de nærmeste naboer i det omfang det har været muligt at samle naboerne. Dertil afholdt indledende separate møder med Frederiksberg Forsyning, TEC og ejerforeningen bag Dalgas Have da analysen har givet et overordnet bud på udviklingsperspektiver inde på disse grundejeres matrikler.

Den Bystrategiske Analyse

Den bystrategiske analyse peger på et stort potentiale, hvor etableringen af Det Nye Søndervang kan være med til at igangsætte en langsigtet og ambitiøs plan for et nyt stærkt bykvarter på Frederiksberg i tråd med Bæredygtigt Frederiksberg. 'Byen for alle' vil kunne udfoldes i et kvarter, der om noget har en divers sammensætning på tværs af brugere, funktioner og bygningstypologier. Fokus på fællesskab, naboskab og udveksling på tværs kan understøttes gennem et stærkt byrumsnetværk, hvor grøn omstilling – klimatilpasning og bevægelse til fods og på cykel – er de bærende elementer om som er indeholdt i

Den bystrategiske analyse kommer med 8 anbefalinger:

1. En overordnet vision introduceres for kvarteret: Området mellem Nordre Fasanvej, Nylandsvej, Dalgas Boulevard og Metrotraceet kan blive et unikt kvarter i kraft af dets mangfoldighed i brugere, diversitet i funktioner, størrelse der tilgodeser bevægelse til fods og på cykel, og den stærke kobling til den omkringliggende by og infrastruktur.
2. Der er mulighed for, og potentiale i, at koble kvarterets udearealer - veje, stier, grønne rum og parkeringsarealer i et stærkt byrumsnetværk, som udnytter og optimerer udearealerne, så de tilgodeser brugernes behov og kobler kvarteret sammen i et nyt fodgængervenligt netværk.
3. Det anbefales at en del af Emil Christian Hansens Vej omlægges til "klimaboulevard", et nyt og grønt byrum som kobler kvarteret mod nord til det nye bykvarter ved Frederiksberg Hospital og på sigt måske også mod syd over en ny metro tracé til Eversvej (forbindelse er ikke besluttet). Boulevarden tilgodeser en høj grad af krydsning og bevægelse på tværs og kobler også kvarteret sammen øst-vest
4. Stæhr Johansens Vej omlægges, så den viderefører campusstrøgs karakteren vest for Nordre Fasanvej og videre mod syd over Dalgas Boulevard. Således kobles en række af byens vigtigste uddannelsesinstitutioner på tværs af byen langs et strøg, der også kobler til metrostationer og anden vigtig infrastruktur.
5. Ny forsyning: Over tid optimeres Frederiksberg Forsynings arealer, således at nye funktioner kan introduceres. Det er væsentligt at bemærke, at Frederiksberg Forsyning fortsat har behov for en væsentlig kapacitet i forbindelse med den daglige drift, og at analysen beskriver udviklingsmuligheder på meget langt sigt. Frederiksberg Forsyning arbejder i øjeblikket selv med en vision for området.
6. Ny TEC - Det anbefales at TEC's bygning opgraderes, så den understøtter det nye campusstrøg.
7. Nye Søndervangs bygning bør etableres således, at den forholder sig til den nye klimaboulevard og det nye campusstrøg.
8. Etableringen af Nyt Søndervang kan være med til at igangsætte en større ambitiøs plan for et nyt bykvarter, der med et langt sigte kan kombinere en række funktioner, tilgode en bred gruppe brugere og vise vejen for, hvordan klimatilpasning kan understøtte et nyt stærkt byrumsnetværk.

Det understreges, at analysen, særligt hvad angår udviklingspotentiale på de private ejendomme TEC og Frederiksberg Forsyning giver et udeforstående frit og 'ubesværet' blik på, hvordan en udvikling kunne se ud på meget lang sigt. Dette for at belyse udviklingspotentialet for området som hele, for at sikre sig, at Det Nye Søndervang ikke blokerer for en endnu ikke planlagt fremtidig udvikling af området.

Det bemærkes derfor, at de angivne løsninger og volumener i analysen alene er undersøgelser i forhold til hvordan mulige fremtidige scenarier påvirker trafikale forhold, byrum, grønne områder, tilgængelig mv. i forhold til fremtidig byudvikling, på lang sigt og i relation en fremtidig udvikling på hospitalsgrunden.

Trafikanalyse

For at få en vurdering af hvilke trafikale konsekvenser, der kan komme i forbindelse med etablering af det kommende plejecenter, anmodede forvaltningen MOE/Tetraplan om at gennemføre en undersøgelse af både den eksisterende og kommende trafik, efter plejecentrets etablering. Derudover indeholder trafikanalysen en vurdering af de trafikikkerhedsmæssige aspekter, hvor der især har været fokus på svinget mellem Stæhr Johansens Vej og Emil Chr. Hansens Vej, hvor mange cyklister krydser på vej til og fra CBS Dalgas Have, og hvor der dagligt observeres situationer, hvor der er potentiel risiko for konflikter mellem cykler og biler.

I analysen er der gennemført en række beregninger for forskellige scenarier vedrørende indførelse af restriktioner for bilkørsel på begge veje, herunder ensretninger og lukninger.

De overordnede konklusioner fra trafikanalysen er, at den eksisterende trafikmængde på henholdsvis Emil Chr. Hansens Vej og Stæhr Johansens Vej er relativt beskedne i forhold til de om-givne veje. Overflytningen af trafik ved indførelse af restriktioner for bilkørsel vil derfor have beskeden indflydelse på de øvrige veje

Den bystrategiske analyse giver med afsæt i trafikanalysen en anbefaling ift. et konkret løsningsforslag, der er tæt forbundet med byggeriet for Det Nye Søndervang. Det er vigtigt, at der træffes en politisk beslutning nu om at det løsningsforslaget lægges til grund med henblik på at skabe det rigtige forudsætningsgrundlag mhp. bindinger og frihedsgrader i byggeprogrammet. Det vil blive vil blive yderligere bearbejdet i byggeprogrammet.

Anbefalet løsningsforslag – Klimaboulevard med gågade på del af Emil Christian Hansens Vej og Nye cykelstier på Stæhr Johansens Vej

Nyt byrum på Emil Christian Hansens Vej – Klimaboulevard med gågade

Emil Christian Hansens Vej omlægges til at blive kvarterets vigtigste nye byrum. Et grønt byrum, som kobler kvarteret mod nord til det nye bykvarter ved Frederiksberg Hospital og på sigt måske mod syd over metro tracéen til Eversvej (forbindelse ikke besluttet). Boulevarden tilgodeser en høj grad af krydsning og bevægelse på tværs og kobler kvarteret sammen øst-vest.

Det foretrukne scenarie omfatter lukning af Emil Chr. Hansens Vej for bilkørsel, mellem La Cours Vej og Stæhr Johansens Vej, dog vil der blive tilladt ærindekørsel i relation til plejecentret. Derudover lukkes der for bilkørsel til og fra Dalgas Have. Det indebærer, at al trafik til TEC, Frederiksberg Forsyning, Lidl og boliger på Seedorffs Vænge kun kan ske via Stæhr Johansens Vej. Større køretøjer til Lidl vil kunne vende for enden af Stæhr Johansens Vej.

For at sikre primært de mange cyklende, færdiggøres cykelstierne på Stæhr Johansens Vej frem til det nye plejecenters adgangsvej, ligesom der etableres cykelstier på den nordligste del af Emil Chr. Hansens Vej. Gågadeområdet indrettes på de lette trafikanters præmisser, så cykling og gang kan ske sikkert og trygt.

Det bemærkes, at der aktuelt arbejdes med at anlægge flere offentlige parkeringspladser ifm. vejprojektet på Nylandsvej.

Umiddelbare tilbagemelding fra naboer og centrale aktører

Analysens hovedkonklusioner er præsenteret fra centrale aktører og nærmeste naboer (jævnfør afsnit om 'proces' ovenfor. Nedenfor gennemgås de umiddelbare tilbagemeldinger, med den bemærkning, at der er sket en meget tidlig inddragelse. Den umiddelbare tilbagemelding fra naboer og centrale aktører på gåturene i området har overvejende været positiv, dog med nogle opmærksomhedspunkter som vil indgå i de videre arbejde:

- Pladskrav ifm daglig logistik til plejecentret ift. eksempelvis varetransport mv. på vej areal mellem Nye Søndervang og Frederiksberg Forsyning.
- Tilgængelighed.
- Den ny grøn passage til Kedelhallen - et aktiv, der kan bruges af alle aktører i området, men som i dag er svært at finde og komme til.

- Bedre forhold for gående og cykler (campusstrøg og klimaboulevard), herunder opmærksomhed omkring ”konflikter” mellem disse trafikanter.
- Afklaring vedr. muligheder for en fredeligsgørelse af et længere stræk af Emil Chr. Hansens Vej ifm at skolegården åbner op mod vejen, så der kan dannes en sikker og naturlig overgang til den foreslåede grønne forbindelse. (Skolebørn skal daglig til kedelhallen (idræts) og ofte til klimaskolen på forsyningsgrunden.)
- Offentlig parkering, herunder muligheder for elladestandere
- Påvirkning af trafik på øvrige vejnet ifm evt. lukning for bilkørsel på Emil Chr. Hansens Vej, mellem La Cours Vej og Stæhr Johansens Vej
- Mulighed for fremtidig med sikker forbindelse for bløde trafikanter over banelegemet (mod Eversvej), hvor mange børn eksempelvis går i klub på den anden side og i dag skal hele vejen rundt.
- Åbne, mere indbydende facader og funktioner i stueplan langs særligt Stæhr Johansens Vej.

I forbindelse med plejehjemprojektet vil der blive udarbejdet ny lokalplan for området, med formel høring af borgere, naboer og øvrige interessenter, herunder afholdelse af borgermøde. Lokalplanarbejdet forventes at forløbe i 2021/22.

Frederiksberg Forsyning har med udgangspunkt i de skitser som kommunen har forelagt på et møde meldt tilbage at de kan understøtte principperne i den bystrategiske analyse og vil tage dem med ind i deres eget udviklings forløb for deres grund. Af hensyn til forsyningsikkerheden for en stor del af byens borgere ift både drikkevand og fjernvarme vil det i denne proces også nødvendigt at tage hensyn til infrastrukturen. Der tænkes her på vandværket og tilhørende anlæg under jorden, som vil betjene alle byens borgere fra 2022 og på fjernvarmevekslerstationen, som betjener en stor del af det vestlige Frederiksberg.

Opsummering

Med det foreslåede løsningsscenarie omlægges Emil Christian Hansens Vej til at blive kvarterets vigtigste byrum. Et grønt byrum som kobler kvarteret mod nord til det nye bykvarter ved Frederiksberg Hospital og mod syd er der på sigt også mulighed for at koble på en ny metro tracée til Eversvej (ikke besluttet). Boulevarden tilgodeser en høj grad af krydsning og bevægelse på tværs og kobler kvarteret sammen øst-vest. Løsningen vil ligeledes understøtte udviklingen af et styrket byrumsnetværk i området og sikrer nye muligheder for klimatilpasning, mere bynatur og biodiversitet.

Etableringen af Det Nye Søndervang kan dermed være med til at igangsætte en større ambitiøs plan for et nyt bykvarter, der med et langsigtet sigte, kan kombinere en række funktioner, tilgodeser en bred gruppe brugere og vise vejen for, hvordan klimatilpasning kan understøtte et nyt stærkt byrumsnetværk. En afgørende forudsætning er imidlertid, at der nu træffes en konkret beslutning om, etablering af nyt byrum på del af Emil Christian Hansens Vej samt bedre cykelforbindelser (herunder afsættes midler til gennemførelse) – dette så det kan indarbejdes i byggeprogrammet for Det Nye Søndervang.

For at sikre det bedste projekt for området, er det afgørende, at der indarbejdes en hvis fleksibilitet i byggeprogrammet særligt i forhold til fastlæggelsen af konkurrenceområdet som de kommende tilbudsgivere skal forholde sig til i deres løsningsbeskrivelse. Herunder perspektiver som muliggøre en optimal udnyttelse af grunden med en bebyggelse, afspejler den centrale placering i en bymæssig kontekst og de omkringliggende bebyggelsehøjder. I forbindelse med udarbejdelsen af byggeprogrammet, er det derfor tanken, at det formuleres med en grad af åbenhed, ift at del af vejen kan overføres til plejecentrets matrikel eller at plejecentret får rådighed over en del af vejmatiklen, hvis det kan sikre et, for området og plejecentret, bedre projekt og samtidig er i tråd med de anbefalinger den bystrategiske analyse og trafikanalysen peger på. Ligeledes er det vigtigt, at kommende tilbudsgivere forholder sig til en række bindinger for området, eksempelvis CTR-ledning og hensynet til at sikre den fortsatte drift og udvikling af Frederiksberg Forsyning. Det er vigtigt at bemærke, at selve udførelsen af vejprojektet forventeligt først vil finde sted efter etableringen af Det Nye Søndervang, dvs. forventeligt i 2025.

Økonomi

På By- og miljøudvalgets budget er der afsat midler fra 2021 og frem til at styrke indsatsen omkring at skabe sikre skoleveje, ved anlæg af cykelstier eller cykelbaner. På listen over skoleveje indgår således også Emil Christian Hansens Vej og Stæhr Johansensvej.

På Emil Christian Hansens Vej findes der i dag ingen cykelfaciliteter, hvorimod der på Stæhr Johansens Vej er anlagt cykelstier i begge sider af vejen, på den østligste del af vejen, op mod Nordre Fasanvej, en strækning på ca. 125 m.

En traditionel løsning med anlæg af cykelstier på Emil Christian Hansens Vej og den resterende del af Stæhr Johansens Vej anslås, med en erfaringspris på 8.000 kr/lbm cykelsti, samlet at beløbe sig til 8,5 mio. kr. Dette forudsættes finansieret af ovennævnte afsatte puljemidler på By- og Miljøområdet budget til at styrke indsatsen omkring at skabe sikre skoleveje, ved anlæg af cykelstier eller cykelbaner.

Etablering af nyt byrum på Emil Christian Hansens Vej

Muligheden for at kunne skabe et nyt byrum og samtidigt sikre cyklisterne de bedste og mest sikre forhold, indebærer, at der lukkes for bilkørende trafik mellem Stærh Johansens Vej og Emil Christian Hansens Vej. For at sikre specifikt varekørsel til TEC og til LIDL, skal der etableres vendemulighed på SJV.

Mellem La Cours Vej og en fremtidig indkørsel til plejecentret fra Stærh Johansens Vj, etableres ved brug af en afvigende ”væg til væg” belægning, et nyt byrum, hvor al trafik er indrettet på de lette trafikanters præmisser.

Merudgiften ved denne løsning, frem for en løsning, hvor der alene etableres cykelstier på Emil Christian Hansens Vej og Stærh Johansens Vej er således 6,5 mio. kr.

Samlet set indebærer løsningsscenariet på nuværende tidspunkt en anslået udgift på 15 mio. kr, som skal søges indarbejdet i det rammer for etablering af cykelstier og forbedring af trafiksikkerhed som i form af puljemidler er afsat på budgettet de kommende år.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Ældre- og omsorgsudvalget, socialudvalget og by- og miljøudvalget den 8. juni 2020 og 15. juni 2020

Bilag

Bystrategisk Analyse - Nye Søndervang

Punkt 43: Indspil til Bevæg Dig For Livet

18.20.00-P20-2-19

Resume

Det er en del af årshjulet for "Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg", at de stående udvalg forholder sig til, hvilke tiltag på udvalgets område der spiller sammen med Bevæg Dig For Livet. I sagen præsenteres for hvert fagområde, hvilke indsatser der foreslås som udvalgets indspil til Bevæg Dig For Livet for det kommende år.

Beslutning

Socialudvalget godkendte de indspil til Bevæg Dig For Livet, der er foreslået på udvalgets område.

Indstilling

Direktionen indstiller,
at fagudvalgene godkender de indspil til Bevæg Dig For Livet, der er foreslået på det pågældende udvalgs område.

Sagsfremstilling

Projektperioden for Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg er i alt fem år og varer indtil den 31. december 2022. Partnerne bag Bevæg Dig For Livet (DIF, DGI, FIU og Frederiksberg Kommune) arbejder gennem en række indsatser for at nå de mål, som er sat op for fase 2 (1. april 2019-31. december 2020) - se bilag 1.

Ud over de initiativer, der drives direkte af partnerskabet Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg, varetager hvert fagområde i kommunen en række indsatser, som også understøtter partnerskabets mål om at få flere borgere til at dyrke idræt og motion på Frederiksberg. Indsatserne kaldes i denne sammenhæng "Indspil til Bevæg Dig For Livet". Det er en del af årshjulet for "Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg", at de stående udvalg hvert år forholder sig til, hvilke tiltag på udvalgets område der kan betegnes som Indspil til Bevæg Dig For Livet i det kommende år.

Bevæg Dig For Livet arbejder fortsat med fire indsatsområder, der sammen skal bidrage til, at flere borgere bliver idrætsaktive, og at idrætsforeningerne får flere medlemmer:

- Foreninger og træningsfællesskaber (herunder også kommercielle idrætsaktører som f.eks. fitnesscentre)
- Småbørnsfamilier (med fokus på især at gøre familiernes voksne idrætsaktive - sammen med eller samtidig med børnene)
- Unge/Teenagere (ungdomsuddannelser og ældste skoleklasser, især piger)
- Seniorer over 60 år

Inden for hvert af de fire indsatsområder arbejdes der også med sociale vinkler, sådan at der kan bygges bro mellem specialtilbud og almene indsatser.

Det er generelt i fokus at udbygge paletten af motionstilbud, som kan tiltrække borgere, der ikke er vant til at dyrke motion. Både af sundhedsmæssige hensyn, men også for at styrke demokratiske og sociale aspekter, som idrætsdeltagelse kan bidrage til. Samtidig er der opmærksomhed på at udvikle kreative løsninger, der kan give plads til endnu flere idrætsudøvere, selvom mængden af idrætsfaciliteter er begrænset.

Stort set alle igangsatte aktiviteter har været på flere måneders pause pga. corona-nedlukningen. I praksis betyder det – pga. den kommende sommerperiode – at mange tiltag ligger stille i et halvt år før de kan genoptages. Nogle initiativer forventes genoptaget uden de store udfordringer – mens andre nærmest må starte forfra og måske endda slet ikke kan gennemføres, fordi de har mistet momentum. Ikke mindst blandt ældre og sårbare borgere kan det blive en udfordring at igangsætte aktiviteter, fordi disse grupper skal tage særlige forholdsregler og kan have bekymringer i forhold til, hvorvidt det er sikkert for dem at genoptage motion.

Samtidig er der heller ikke udviklet flere nye tiltag, fordi det har været for usikkert, hvornår det ville blive muligt at iværksætte flere træningsaktiviteter, som foregår i fællesskab. I den kommende tid vil Bevæg Dig For Livet-partnerskabet derfor have ekstraordinært fokus på at hjælpe flest mulige borgere tilbage i gode motionsvaner. Enten i de foreninger og træningsfællesskaber, de var aktive i inden Danmark blev lukket ned - eller via nye træningsformer, som er opstået i kølvandet på corona.

Den politiske følgegruppe for Bevæg Dig For Livet vil blive inddraget på den anden side af sommerferien i, hvilke ændringer i fokus og tiltag der vurderes at være relevante som følge af coronakrisen.

Fagudvalgenes indspil

I det følgende præsenteres for hvert fagområde, hvilke indsatser der foreslås som indspil til Bevæg Dig For Livet for det kommende år på det pågældende fagområde. Indspillene foregår som udgangspunkt i perioden sommer 2020-sommer 2021. Dog forventes en del af indsatserne være præget af forskydninger/langsommere opstart pga. myndighedernes særlige retningslinjer for fysisk aktivitet og større forsamlinger mv. som følge af coronavirus.

Inden for børneudvalgets område indstilles det, at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 2, s. 1):

- Foreningsleg - Åbent dagtilbud.
- Måling effektmål via bla. stopdans.
- Dialogisk læsning.

Inden for undervisningsudvalgets område indstilles det, at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 2, s. 2):

- Obligatorisk forløb med Hermes gymnastik for alle 2. klasser samt fælles idrætsdag, "SkOlympiske Lege", for alle 6. klasser.
- Klippekort, hvor skoler kan vælge idrætsforløb til inden for begrænset beløbsramme.
- Fastholdelse fokus på indsatsen for 45 min. bevægelse på alle klassetrin.
- Bevægelsesambassadører i SFO'erne.
- Idrætslærernetværk.
- Nyt liv til gamle skolegymnastiksale.
- Jump4fun – indsats for overvægtige børn og unge i samarbejde med DGI og lokale foreninger.
- Brobygning fra populære fritidshold i Ungdomsskolen til beslægtede idrætsaktiviteter, hvor unge kan fortsætte.
- Etablering af idrætstilbud for senstartere.
- Evt. idrætscertificering af flere fritidsklubber.
- Idrætsrollemodeller i fritidsklubberne.

På ældre- og omsorgsudvalgets område indstilles det, at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 2, s.3):

Spring For Livet – år tre

- Motion og bevægelse er en integreret del af tilbuddene på bl.a. plejecentre og aktivitetscentre samt i hjemmeplejen.
- § 79-puljen generelt .

På socialudvalgets område indstilles det, at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 2, s. 4):

- Idrætsrollemodeller i Klub Fillippa og Jokeren (Integrationshandleplan).
- Motionsforening for idrætsuvalte voksne (Integrationshandleplan).
- Esport for mangfoldighed (Integrationshandleplan).
- Initiativer i Parasport Frederiksberg (Handikaphandleplan).
- Åbent idrætsanlæg ved CBS (Handikaphandleplan).
- Bevægelsesinitiativer med fokus på bred motion (Handikaphandleplan).
- Idrætsfællesskaber for udsatte (Partnerskabsaftale med OMBOLD finansieret via §18) .

- § 18-puljen generelt.

På arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalgets område indstilles det, at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 2, s. 5):

- Job og sundhed – et trænings og kursus forløb for etniske minoritetsborgere, der er aktivitetsparate.
- Tiltag, der understøtter sundere levevis for ledige og sygemeldte: Rygestopsindsatser, alkoholindtag, fokus på kost/motion samt integration.
- Tiltag med fysisk aktivitet for sygemeldte borgere: Motionstræning ved fysioterapeut, Manuvision træning, Yoga samt Kroppsbevidsthed/åndedræt/afspænding.
- Tiltag med fysisk aktivitet for ressourceforløbsborgere: Fysioeducation individuelt og på hold samt psykiatriteamet.
- Tiltag med fysisk aktivitet for unge i arbejdsmarkedsafdelingens centre (Come On, Yoga, Motionsrummet på F86).

På sundheds- og forebyggelsesudvalgets område indstilles det, at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 2, s. 6):

- Sundhedspolitikken 2019-2022.
- Hold og forløb med fokus på forankring af aktiviteter for borgere med anden etnisk baggrund end dansk.
- Job og sundhed – et trænings og kursus forløb for etniske minoritetsborgere, der er aktivitetsparate.
- Etablering af flere seniorrettede træningstilbud i maskiner tæt på de ældres egen bolig.
- Kom og prøv motion på Frederiksberg - brobygning til foreningslivet.
- Indsatser målrettet seniorer - digital version af Motionskortet.
- Seniorsportdagen i Lindevangsparken.
- Gå- og løbegruppe for psykisk sårbare borgere.

Projektledelsen af Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg varetages af DGI Storkøbenhavn og Frederiksberg Kommune i fællesskab. Frederiksberg Kommunes andel af dette varetages af kultur- og fritidsafdelingen. Derudover indstilles det, at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 2, s. 7-8):

- Implementering af Idræts- og Bevægelsespolitik.
- KU.BE bruges som ”rugekasse” for at opfange nye trends og strømninger ift. bevægelse.
- Aktiviteter under byevents, der giver dialogmuligheder med borgerne.
- Tilskud til idrætsforeninger med medlemmer over 65 år.
- Spring For Livet – år tre.
- Reviderede kriterier for Folkeoplysningsudvalgets udviklingspulje mhp. fastholdelse og rekruttering af unge til foreningslivet.
- Fritidspas for udsatte børn og unge – samt fritidspas for flygtninge.
- ”Fastholdelsespuljen”, for foreninger med medlemmer med fritidspas.
- På kanten af kulturen - engagere udsatte unge (12-20 år) og bygge bro mellem målgrupper i KU.BE.
- Foreningsforløb i samarbejde med EUX-uddannelsen i bl.a. KU.BE.
- Vedligeholdelsesplan for idrætsfaciliteterne.
- Optimering af brug af kapacitet i dagtimerne.
- Frederiksberg Svømmehal.

- Effektiv drift af svømmehaller.
- Ny stor idrætshal.
- Pulje til åbne idrætsanlæg.
- Nyt liv til gamle skolegymnastiksale.

Inden for by- og miljøudvalgets område indstilles det, at følgende tiltag spiller ind i Bevæg Dig For Livet i det kommende år (bilag 2, s. 9):

- Modernisering af kommunens offentlige legepladser.
- Anlæg af cykelstier.
- Forbedring af cykelparkering.
- Bicykler.
- Fælles landskabsplan på Betty Nansens Allé ved Medborgerhuset og Skolen på Nordens Plads.
- Udvikling af Frederiksberg Hospitalsområde.
- Ny Kommuneplanstrategi.

Økonomi

De nævnte indspil på hvert fagområde forventes gennemført inden for de rammer, der er afsat til de respektive formål.

Der er afsat 500.000 kr. pr. år til og med 2022 til udviklingstiltag under Bevæg Dig For Livet (ud over projektledelse). Desuden har DIF og DGI påtaget sig ansvaret for at rejse yderligere 500.000 kr. pr. år via fonde og puljer mv. Midlerne i Bevæg Dig For Livet er primært tiltænkt udviklingstiltag.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Alle fagudvalg på nær bolig- og ejendomsudvalget.

Bilag

Bilag 1- mål fase 2 - godkendt 25032019

Bilag 2 - Forslag til indsatser under hver fagudvalg

Punkt 44: Status på implementering af budgetforlig og Bæredygtigt Frederiksberg

00.30.00-A00-11-19

Resume

Sagen præsenterer status på, hvordan implementering af budgetforlig 2020 og Bæredygtigt Frederiksberg forløber. Herudover indgår status på aktuelle indsatser fra tidligere budgetforlig.

Beslutning

Socialudvalget tog status på implementering af budgetforlig og Bæredygtigt Frederiksberg til efterretning.

Indstilling

Direktionen indstiller

- at status på implementering af budgetforlig og Bæredygtigt Frederiksberg tages til efterretning.

Sagsfremstilling

I forbindelse med budgetforliget ved budget 2020 blev Bæredygtigt Frederiksberg vedtaget som budgetstrategi. Dette blev en del af forligsteksten, hvor de vedtagne initiativer opdeltes i henholdsvis de fire spor under Bæredygtigt Frederiksberg og de ti fagudvalg.

På baggrund heraf har forvaltningen udarbejdet en opfølgning på implementering af budgetforliget og Bæredygtigt Frederiksberg. Sagen indeholder status på initiativer i budgetforlig 2020 samt aktuelle initiativer fra tidligere års budgetforlig.

Budgetforligsopfølgningen har tidligere været en del af de forventede regnskaber, men fremlægges nu i parallel sag på samme dagsorden.

Denne sag præsenterer status på implementering af budgetforlig og Bæredygtigt Frederiksberg i følgende afsnit:

1. Status på implementering af Bæredygtigt Frederiksberg
2. Status for udvalgenes initiativer

1. Status på implementering af Bæredygtigt Frederiksberg

Dette afsnit giver en overordnet status på initiativerne under Bæredygtigt Frederiksberg. Initiativerne under Bæredygtigt Frederiksberg har tværgående strategisk perspektiv og skal implementeres i en tværgående organisering og med et tværgående fokus.

Der er i alt 28 initiativer under Bæredygtigt Frederiksberg, og status viser, at arbejdet med projekterne er godt i gang og i vid udstrækning følger de fastlagte tidsplaner, på trods af corona-nedlukningen. Ligeledes er der i forhold til størstedelen af projekterne etableret et tværgående samarbejde på tværs af direktørområder. I det følgende gøres kort status på projekterne under de fire strategiske retninger.

Den grønne og klimaneutrale by

Arbejdet med 13 ud af 14 initiativer under Den Grønne og klimaneutrale by er igangsat. Projektet Frederiksberg som bæredygtighedslaboratorium er endnu ikke igangsat, da det afventer opstart af Bæredygtighedsrådet.

Etableringen af Bæredygtighedsrådet har været lettere forsinket pga. nedlukningen, og rådet holder sit første møde den 17. september 2020.

Arbejdet med klimafondsinitiativerne er godt i gang, og der arbejdes målrettet på at få udrullet projekterne i løbet af 2020. Magistraten godkendte den 4. maj 2020 fordeling og anvendelse af klimafondsmidlerne. Her blev der også bevilliget 150.000 kr. til projektet Haver til Maver, således at de sidste skolehaver i Frederiksberg Have kan etableres i 2020. Et af de klimafondsprojekter, der arbejdes fokuseret med, er projektet om elbilby nr.1, hvor det er besluttet at anvende 700.000 kr. i 2020 til etablering af ladestander til elbiler og til udvikling og etablering af koncept for kommunalt betalte kabelrender på offentlig vej.

Børnene er fremtiden

Alle projekter under Børnene er fremtiden er igangsat. Et af projekterne er udarbejdelse af masterplan for skoler, der forelægges direktionen i juni. Budgetanalyse Skoler er forsinket, men plan for politisk behandling forventes besluttet af direktionen i juni.

Udarbejdelsen af en masterplan for dagtilbud indgår i projektet Markant flere hænder, som skal sikre en tværgående koordinering og sammentænkning af indsatserne på daginstitutionsområdet med henblik på et løft af området.

På grund af nedlukningen er forhandlingerne om en lokal arbejdstidsaftale for lærerne afbrudt og udskudt til efteråret. Ligeledes er analysen af kommunens specialundervisning ved eksternt part forsinket.

Byen for alle

Alle projekter under Byen for alle er igangsat. Et af projekterne er arbejdet med boligpolitik, hvor en temadrøftelse og en temadebat i kommunalbestyrelsen før sommerferien skal danne afsæt for udarbejdelse af boligpolitiske principper. Når de boligpolitiske principper er politisk godkendt i løbet af efteråret skal de indgå i arbejdet med den nye kommuneplan.

Investeringer i fremtiden

Investeringer i byprojekter dækker over flere projekter, hvor der er tilrettelagt selvstændige forløb. Herunder hører blandt andet Frederiksberg Hospital, hvor forhandlinger med Region Hovedstaden om køb af hospitalsgrunden er i gang.

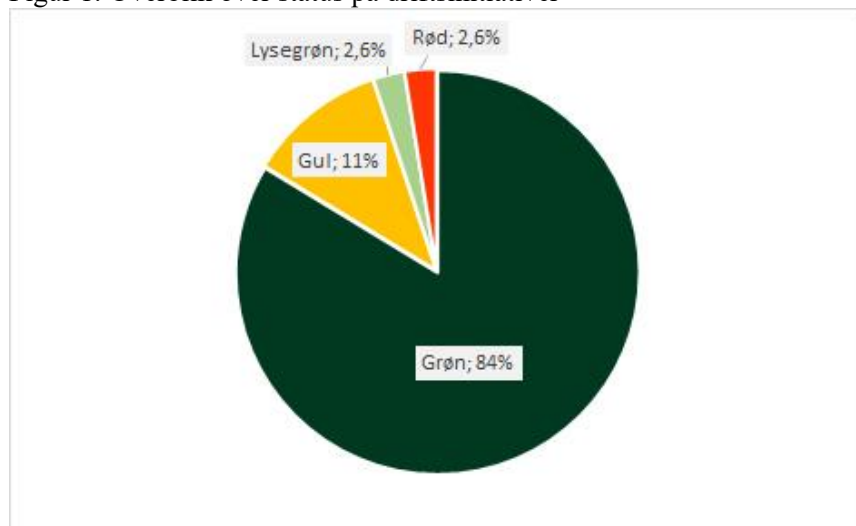
2. Status for udvalgenes initiativer

Nedenfor gennemgås samlet status for initiativer under hvert udvalg. For hvert udvalg gives overordnet status på både drifts- og anlægsinitiativer. I alt er der 196 driftsinitiativer fordelt på tekststykker, udvidelser og effektiviseringer:

- 164 initiativer er på nuværende tidspunkt markeret grønne, hvilket betyder at punkterne for så vidt angår budgetoverholdelse, tidsplan og kvalitet forventes implementeret som forudsat i budgetforliget.
- 5 initiativer er markeret lysegrønne, hvilket betyder at de forløber efter planen, men har en politisk godkendt revideret tidsplan eller ændret indhold.
- 22 initiativer er markeret gule, idet de er forsinkede eller har ændret indhold.
- 5 initiativer er markeret røde, hvilket skyldes at initiativerne ikke er realiserbare i deres oprindelige form

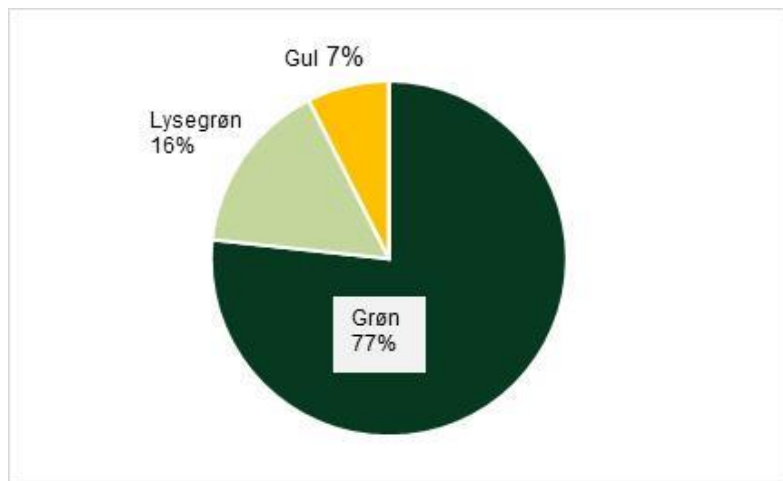
Samlet overblik over status på driftsinitiativer kan ses af figur 1 nedenfor.

Figur 1: Overblik over status på driftsinitiativer

Herudover er der i alt 322 anlægsprojekter hvoraf 247 er grønne, mens 75 lysegrønne eller gule. Der er ingen projekter der er røde. Dette opsummeres i figur 2 nedenfor, mens status på relevante projekter indgår i udvalgsafsnittene samt i udvalgsbilag. Bilagene indeholder alle anlægsprojekter, der ikke er grønne.

Figur 2: Overblik over status på anlægsprojekter

Bolig- og ejendomsudvalget

For bolig- og ejendomsudvalget indgår to driftsinitiativer, der er markeret grønne.

68 ud af 71 anlægsprojekter er markeret grønne og gennemføres uden ændringer i forhold til tidsplan og den afsatte økonomi. Status på de øvrige anlægsprojekter er:

- Tre projekter er markeret lysegrønne med reviderede tidsplaner. Det drejer sig om et projekt under energi- og vedligeholdelsespuljen vedrørende renovering af fuger i murværk og renovering af tagafvandingssystem, som skulle være afsluttet i december 2019 men først er afsluttet i marts 2020. Herudover er der reviderede tidsplaner for to projekter under puljen til rådhusarbejder. Her drejer det sig om rådhusårnet samt etablering af niveaufri adgang til rådhusets hovedindgang, der har mindre forsinkelser.

Undervisningsudvalget

17 initiativer under undervisningsudvalget implementeres som forudsat i budgetforliget og er dermed markeret med farven grøn. Et initiativ har en revideret tidsplan og er dermed lysegrønt, mens to initiativer er gule:

- Takster for klub – investering i klubtilbud i moderne rammer er forsinket. Sagen blev behandlet i undervisningsudvalget den 23. marts 2020 med henblik på at kunne opkræve ens takster for klubber på Frederiksberg. Der pågår drøftelser med klubben, og udvalget får herefter forelagt ny sag.
- Belysning på åbne friarealer, der blev vedtaget med budget 2019, og hvor der er overført driftsmidler fra 2019 til at færdiggøre arbejdet på de resterende skoler.

15 ud af 21 anlægsprojekter er markeret grønne og gennemføres uden ændringer i forhold til tidsplan og den afsatte økonomi. Herudover er der seks anlægsprojekter, som er markeret lysegrønne. Det drejer sig blandt andet om klubbyggeriet Klub Tempeltræet samt istandsættelsen af Klub Bülowvej, Renoveringen af Ny Hollænderskolen, renovering af skole- og gårdtoiletter samt renoveringen af skolegården på Bülowvej i forbindelse med klimatilpasning.

Ældre- og omsorgsudvalget

Et initiativ er markeret rødt som følge af analyse af området vedrørende vederlagsfri fysioterapi. Analysen blev fremlagt for ældre- og omsorgsudvalget den 30. marts 2020. De øvrige 23 initiativer under udvalget er grønne.

9 ud af 19 anlægsprojekter er markeret grønne og gennemføres uden ændringer i forhold til tidsplan og den afsatte økonomi. Status på de øvrige anlægsprojekter er:

- Tre projekter relateret til Ingeborggården har reviderede tidsplaner og er markeret lysegrønne
- Helhedsplan Solbjerg Have har ligeledes en revideret tidsplan og er markeret lysegrøn
- Tre projekter relateret til Etablering af 125 plejeboliger på Betty Nansens Allé er forsinkede og markeret gule. Den nye tidsplan forelægges i forbindelse budgetprocessen for budget 2021 og med opdateringen af plejebolig masterplanen.
- Tre projekter relateret til etableringen af Søndervang er ligeledes forsinket. Den nye tidsplan vil ligesom projektet vedrørende Betty Nansens Allé blive forelagt i forbindelse budgetprocessen for budget 2021 og med opdateringen af plejebolig masterplanen.

Kultur- og fritidsudvalget

For kultur- og fritidsudvalget er 28 initiativer grønne. Status på de øvrige initiativer er:

- Initiativet Alsang 2020 er markeret lysegrønt, da det som følge af situationen med COVID-19 er flyttet til 2021.
- To initiativer vedr. tilgængelighedstiltag på kulturområdet er overført fra 2019 og er på baggrund heraf markeret med gult.
- For initiativet vedr. styrkelse af biblioteksvisionen og Frederiksberg Kommunes Borgerservice er status markeret med rødt, idet det oprindelige forslag er blevet ændret i forbindelse med budget 2020 med vedtagelsen af alternativt effektiviseringsforslag. Der skal efterfølgende tages politisk beslutning om den fremtidige model for organisering af og samarbejdet mellem bibliotek, borgerservice og øvrige fagområder. Forvaltningen forelægger evaluering, der kan lægge til grund herfor.

22 ud af 28 anlægsprojekter er markeret grønne og gennemføres uden ændringer i forhold til tidsplan og den afsatte økonomi. Status på de øvrige anlægsprojekter er:

- Der forelægger reviderede tidsplaner for fem projekter, som er markeret lysegrønne. Det drejer sig blandt andet om modernisering af Damsøbadet samt Kultur- og Musikskolen.
- Lysprojekt Flintholm Svømmehal er forsinket og markeret gul. Forsinkelsen skyldes at projektet afventer udbedringer af fejl på facaden.

Børneudvalget

10 initiativer er grønne og implementeres som forventet. Fem initiativer er markeret gule. Et handler om Headspace på Frederiksberg, der var forventet indviet i marts 2020, men blev forsinket på grund af situationen som følge af COVID-19. Headspace åbnende den 26. maj for modtagelse af de første borgere. De øvrige fire gule initiativer har sammenhæng til handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen i Familieafdelingen, hvor gennemførelsen af de konkrete projekter vil indgå som en del af Familieafdelingens handleplan.

9 ud af 19 anlægsprojekter er markeret grønne og gennemføres uden ændringer i forhold til tidsplan og den afsatte økonomi. Status på de øvrige anlægsprojekter er:

- Facaderenoveringen og etablering af produktionskøkken på Carlsvognen har en revideret tidsplan og markeret lysegrøn. Projektet er dog gennemført.
- Ni underprojekter under legepladspuljen er forsinket og markeret gule. Ved disse projekter har den enkelte daginstitution fået bevilget midler til forskellige forbedringer på legepladsarealer. Institutionen mangler fortsat at benytte midlerne, i nogle tilfælde er legepladsændringen ibrugtaget.

Socialudvalget

19 initiativer er grønne, mens tre initiativer er markeret gule. Dette skyldes, at to projekter er blevet forsinket som følge af eksterne forsinkelser, mens initiativet Samlet plan for den boligsociale indsats er forsinket, idet det under nedlukningen har været vanskeligt at opsøge målgruppen og igangsætte planlagte initiativer.

8 ud af 11 anlægsprojekter er markeret grønne og gennemføres uden ændringer i forhold til tidsplan og den afsatte økonomi. Herover er tre projekter markeret lysegrønne med reviderede tidsplaner. Det drejer sig om Helhedsplan Solbjerg Have, Etablering af botilbud på Betty Nansens Alle 51-53 samt udgifter relateret til indflytning ifm. etablering af ovenstående botilbud.

By- og miljøudvalget

Af de 19 initiativer under by- og miljøudvalget er status på 18 initiativer, at de implementeres som forventet. Et projekt fra budget 2019, opfølgning på strategi for vedvarende energi, er markeret gult, idet midler til formidling af de med projektet udarbejdede potentialekort blev overført fra 2019 ifm. 1. forventede regnskab.

55 ud af 71 anlægsprojekter er markeret grønne og gennemføres uden ændringer i forhold til tidsplan og den afsatte økonomi. Status på de øvrige anlægsprojekter er:

- 15 projekter er markeret lysegrønne med reviderede tidsplaner. Syv af projekterne er relateret til klimatilpasning. Herudover drejer det sig om forgrønning af Peter Bangsvej, Endnu flere grønne byrum, Byrum Frederiksberg bymidte, Rahbeks Allé, cykelstien på Platanvej samt erhvervelse af forareal, Platanvej 4 og opfølgning på cykelhandlingsplan 2019.
- Indgåelse af støjpartnerskaber 2019 er forsinket og dermed markeret gul.

Hertil kommer ni projekter med reviderede tidsplaner på det brugerfinansierede område.

Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget

Alle fem driftsinitiativer under arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget er grønne og implementeres som forudsat.

Sundheds- og forebyggelsesudvalget

Seks initiativer er grønne. Status på de resterende fire initiativer er:

- Et initiativ fra budget 2019, Sundheds- og forebyggelsesaktiviteter, har en revideret tidsplan, og er derfor markeret lysegrønt.
- Initiativet vedr. sundhedsplejerske til 3-årsbesøg hos udsatte familier er markeret gult som følge af situationen i forbindelse med COVID-19, hvor indsatsen har været sat i bero. Besøg er genoptaget som følge af Sundhedsstyrelsens opdaterede retningslinjer.
- Fastfrysning af kommunal medfinansiering af sundhedsydelser betyder, at effektiviseringen ikke kan hentes som forudsat, hvorfor initiativet er markeret rødt. Analyse af området blev fremlagt for sundheds- og forebyggelsesudvalget den 9. marts 2020, hvor handleplan for området blev vedtaget med henblik på at nedbringe aktiviteten.
- Nedbringelse af behandlingspuklen i tandplejen er påvirket af situationen med COVID-19, blandt andet som følge af øgede sikkerhedskrav og arbejdet med at skaffe værnemidler. Dermed er behandlingspuklen på nuværende tidspunkt ikke nedbragt som forudsat og initiativet er markeret rødt.

Der er et anlægsprojekt under Sundheds- og forebyggelsesudvalget vedrørende et steriliseringsrum på Skolen ved Søerne. Projektet er markeret grønt og gennemføres uden ændringer i forhold til tidsplan og den afsatte økonomi.

Magistraten

36 ud af 47 initiativer er markeret grønne og implementeres uden ændringer. Status på øvrige initiativer er:

- En andel af delprojekterne under Digitaliseringsplan 2020 er forsinkede, blandt andet som følge af arbejdet med handleplan i Familieafdelingen. På baggrund heraf er den samlede digitaliseringsplan markeret gul. Projekterne under planen er igangsat og de fleste forløber planmæssigt
- Digitaliseringsplan 2018 og 2019 har reviderede tidsplaner og er derfor lysegrønne
- Tre FM-projekter er gule som følge af forsinkelser i projekterne. Alle projekter pågår og implementering er i gang.
- Fire projekter vedrørende udbud er forsinkede, heraf er tre markeret gule og et er markeret rødt. Dette vedrører udbud af køkkendriften på Ingeborggården, hvor den ændrede tidsplan for byggeriet har konsekvenser for at realisere den vedtagne effektivisering i forbindelse med udbuddet.
- Initiativet vedr. Bibliotek og Borger er forsinket. Med budgetforlig for 2020 er det besluttet, at de to enheder bibliotek og borgerservicecenter fortsætter som selvstændige enheder, mens modeller for opgaver, vagtordninger mv. afprøves med henblik på opnåelse af de forudsatte effekter. Der udarbejdes en plan for en implementeringsperiode, hvor de forskellige modeller afprøves og evalueres inden en forelæggelse.

47 ud af 59 anlægsprojekter er markeret grønne og gennemføres uden ændringer i forhold til tidsplan og den afsatte økonomi. Status på de øvrige anlægsprojekter er:

- Fire digitaliseringsprojekter fra hhv. 2015, 2018 og 2019 har reviderede tidsplaner og er derfor markeret lysegrønne.
- Salg af Søndre Fasanvej 26 har ligeledes en revideret tidsplan, da KAB udarbejder et genudbud og er derfor markeret lysegrøn.
- Tre digitaliseringsprojekter under Børne- og Ungeområdet er forsinkede og dermed markeret gule, idet de resterende midler på alle tre projekter forventes anvendt til implementeringen af Aula.
- Digitaliseringsprojekterne, der er knyttet til monopolbruddet, er alle tre forsinket og markeret gule. Forsinkelsen skyldes den generelle forsinkelse på landsplan.
- Digitaliseringsprojektet Machine Learning fra 2019 er forsinket. Pilotprojekter er igangsat.

3. Videre proces

Budgetforligsfølgningen udarbejdes igen i forbindelse med 3. forventede regnskab med forelæggelse i magistrat og fagudvalg den 30. november 2020.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistrat og fagudvalg den 15. juni 2020.

Bilag

Bilag 1 - Bæredygtigt Frederiksberg

Bilag 2 - BEU

Bilag 3 - UU

Bilag 4 - ÆOU

Bilag 5 - KFU

Bilag 6 - BU

Bilag 7 - SU

Bilag 8 - BMU

Bilag 9 - AUU

Bilag 10 - SFU

Bilag 11 - MAG

Bilag 12 - Læsevejledning

Punkt 45: 2. forventede regnskab 2020

00.30.14-S00-5-20

Resume

Sagen indeholder forvaltningens anden samlede prognose for regnskabsresultatet 2020.

Beslutning

Socialudvalget tog orienteringen vedrørende 2. forventede regnskab 2020 til efterretning.

Direktionen indstiller

Direktionen indstiller,

1. at 2. forventede regnskab 2020 tages til efterretning
2. at følgende tillægsbevillinger godkendes under service:
  - a. mindreforbrug på 41,1 mio.kr. under udvalgene, som følge af modgående tiltag, tillægsbevilges puljen til uforudsete udgifter, fordelingen på udgifter og indtægter fremgår af bilag 3-12.
  - b. Corona-relateret merforbrug for i alt 30,8 mio. kr. tillægsbevilliges med modpost på puljen til uforudsete udgifter jf. bilag 3-12.
  - c. Mindreforbrug på 0,5 mio. kr. som følge af mindre justeringer med modpost på puljen til uforudsete udgifter. Fordelingen på indtægter og udgifter fremgår af bilag 3-12,
  - d. Udgiftsneutrale omplaceringer imellem udvalg jf. bilag 3-12. Herunder udskydes netto udgifter for 0,3 mio. kr. fra 2020 til 2021 samt mindreforbrug for 8,8 mio.kr. tillægsbevilges under overførsler hvor servicerammen tilsvarende opjusteres. Fordelingen på udgifter og indtægter fremgår af bilag 3-12.
3. at følgende tillægsbevillinger godkendes under overførselsudgifter:
  - a. at tilsvarende punkt 2d tillægsbevilges 8,8 mio. kr. i mindreforbrug under overførsler. Fordelingen på udgifter og indtægter fremgår af bilag 3-12.
4. at følgende tillægsbevillinger godkendes under anlæg:
  - a. Mindreudgifter inden for anlægsrammen på 28,7 mio. kr. i 2020, med modpost på den negative anlægspulje. Herudover indarbejdes merudgifter for 28,7 mio. kr. i 2021, der indarbejdes i budgetforslag 2021.
  - b. Anlægsindtægter for 3,1 mio. kr. i 2020 flyttes til 2021 jf. bilag 13 og 14. Bevillingen har modpost på kassen i 2020 og ændringen i 2021 indarbejdes i budgetforslag 2021.
  - c. Merudgifter under brugerfinansieret anlæg for 1,2 mio. kr. i 2020, der modsvares af tilsvarende lånoptag jf. bilag 13.
5. at følgende tillægsbevillinger godkendes under finansielle poster med modpost på kassen:
  - a. Nettomerindtægter under kommunes indtægtsside på 0,9 mio.kr. i 2020, jf. bilag 15.
  - b. Finansforskydninger for med nettomerudgifter på 10,9 mio.kr. i 2020 jf. bilag 15.
  - c. Merlånoptag på 1,2 mio. kr. som følge af øgede brugerfinansierede anlægsudgifter i 2020 jf. bilag 15.
6. at orientering omkring økonomisk status på salg af ejendomme tages til efterretning, jf. bilag 17.

Direktionen indstiller, at fagudvalgene tager orienteringen vedrørende 2.forventede regnskab 2020 til efterretning.

Sagsfremstilling

2. forventede regnskab er en opdateret status på 2020-budgettet inden sommerferien, som bygger på opdaterede prognoser samt faktisk forbrug i årets første fire måneder, og 2. forventede regnskab indeholder også en opgørelse af omfanget af Corona-relaterede merudgifter. 2. forventede regnskab viser i lighed med 1. forventede regnskab, at Frederiksberg Kommune står overfor budgetudfordringer i 2020, som har et omfang, der nødvendiggør aktive tiltag for at sikre budgetoverholdelse. Det er vurderingen, at med de modgående tiltag, som blev forelagt magistraten hhv. den 18. og 25. maj (i alt 49,5 mio. kr.), og som indstilles tiltrådt med denne sag, vil restudfordringen være nedbragt til et omfang (45 mio. kr.), som ikke nødvendiggør yderligere tiltag for nærværende. 14,5 mio. kr. af restudfordringen kan henføres til, at kommunen har haft større udgifter relateret til corona, end hvad kommunen bliver kompenseret for fra staten. Udfordringen understreger, at det fortsat vil være nødvendigt at styre økonomien stramt af 2020, ligesom det vil kunne blive nødvendigt at beslutte yderligere modgående tiltag ved 3. forventede regnskab afhængigt af, hvordan forbruget udvikler sig. Udviklingen vil blive fuldt i månedsopfølgninger i efteråret.

Sammenfatning

Under service viser 2. forventede regnskab 2020, at der er en bruttoudfordring på 142,5 mio. kr., hvilket er en mindre stigning i forhold til skønnet i 1. forventede regnskab. Stigningen skal ses i sammenhæng med, at Frederiksberg Kommunes drift siden 1. forventede regnskab har været påvirket af Corona-situationen, og de forholdsregler pandemien har medført. I alt er der i 2. forventede regnskab opgjort merudgifter relateret til håndtering af Corona-situationen for 41,6

mio. kr., hvilket er den største årsag til stigningen. En stor del af kommunens Corona-relaterede udgifter bliver dog dækket af staten, ligesom der er lokaliseret en række modgående tiltag til de udfordringer, der indgik i 1. forventede regnskab. Samlet betyder det, at kommunens restudfordring fra 1. til 2. forventede regnskab er nedbragt fra 72,9 mio. kr. til 45,2 mio. kr.

En restudfordring på 45,2 mio. kr. understreger, at der stadig er et stort behov for at styre og følge økonomien tæt i resten af 2020 for at overholde budgettet.

Under overførselsudgifter forventes der med 2. forventede regnskab merudgifter for 49,3 mio. kr. Den primære årsag er stigningen i ledigheden i forlængelse af den kontrollerede nedlukning af landet som følge af Corona-situationen. Overførselsskønnet er lavet på baggrund af data til og med marts måned. Da der forventes en yderligere stigning i ledigheden i april og frem, forventes udfordringen at vokse – potentielt betydeligt - i løbet af 2020. Det er på nuværende tidspunkt svært at skønne, hvor stor stigningen i ledigheden vil blive resten af året, da der p.t. er meget stor usikkerhed om konjunktursituationen, tempoet for yderligere genåbning, hvilke samfundsøkonomiske konsekvenser ophævelse af lønkompensationsordningerne vil få mv.

Overførselsområdet er reguleret af staten, hvor kommunerne under ét midtvejsreguleres medio 2020 som følge af ændringer i konjunkturerne på landsplan. Med Økonomiaftalen indgået den 29. maj er det nu kendt, at kommunerne samlet kompenseres for 8,9 mia. kr. i 2020. Den endelige kompensation for Frederiksberg Kommune er ikke kendt endnu, men det er vurderingen, at kommunen som udgangspunkt vil få dækket sine overførselsomkostninger i 2020.

Under anlæg inden for anlægsrammen forventes der balance, og der er planmæssig fremdrift i projekter og forbrug. Anlægsrammen udgør i alt 345,7 mio. kr. i 2020. Da der erfaringsmæssigt vil komme forsinkelser på en række af kommunens anlægsprojekter i løbet af året, er der på nuværende tidspunkt anlægsprojekter i gang for 65,1 mio. kr. mere, end hvad anlægsrammen kan rumme, dvs. i alt 410,8 mio. kr. Meraktiviteten forventes at blive neutraliseret i konkrete projekter, der i mere eller mindre grad bliver forsinket i løbet af 2020. Med 2. forventede regnskab er der indmeldt 33,6 mio. kr. i forsinkede projekter, hvilket betyder, at der pt. er et restudmøntningsbehov via yderligere forsinkelser på 31,6 mio. kr. resten af 2020. Dette vurderes uproblematisk på dette tidspunkt af året.

1. Serviceudgifter

Status på budgetudfordringen

Bruttoudfordringen er steget fra 138,1 mio. kr. i 1. forventede regnskab til 142,5 mio. kr. i 2. forventede regnskab jf. tabel 1. Udfordringen i 2. forventede regnskab udgøres af; merforbrug i kommunens drift på 70,2 mio. kr., merudgifter og mindreindtægter som følge af Corona-situationen, de langsigtede effektiviseringspuljer, som blev besluttet med budget 2020, samt de overførselsønsker, der blev besluttet, men ikke finansieret, i 1. forventede regnskab. Nedenfor er en gennemgang af de enkelte udfordringer.

Tabel 1: Budgetudfordringen i 2020 (brutto) i 1. og 2. forventede regnskab

Udfordringer	1. FR	2. FR	Bemærkninger
Indmeldte merudgifter i 2. FR (ekskl. Corona-relaterede udgifter)	72,2	70,2	Tallet for 1. FR er før tillægsbevilling af uomgængelige merudgifter på 14,5 mio. kr.
Corona-relaterede merudgifter	0	41,6	Beløb og metode kvalitetssikres frem i direktionens 2. behandling.
Overførselsønsker	45,9	10,7	Restudfordring – ikke løst i 1. FR. Pulje under MAG
Langsigtet effektiviseringspulje	20,0	20,0	
Udfordring i alt	138,1	142,5	

*Før tillægsbevilling af uomgængelige merudgifter

Indmeldinger til 2. forventede regnskab

Indmeldingerne til 2. forventede regnskab viser samlede merudgifter for 70,2 mio. kr., jf. tabel 2, hvis der alene ses på de indmeldinger, der ikke relaterer sig til Corona-situationen.

Tabel 2: Afgivelser og tillægsbevillinger indmeldt til 2. forventede regnskab

Udvalg (mio. kr.)	Korrigeret budget 2020	Udgifts-neutrale om-placeringer	Afvigelse 2. FR (ekskl. Corona)	Corona-relateret merforbrug	Afvigelse 2. FR i alt	Heraf ansøgte tillægs-bevillinger*
Magistraten	771,3	11,6	2,0	0,4	2,4	0,4
Bolig- og Ejendomsudvalget	108,1	-1,0	0,6	0,2	0,8	0,2
Undervisningsudvalget	812,8	0,2	6,0	4,5	10,5	4,0
Ældre- og Omsorgsudvalget	908,8	-0,5	13,3	18,9	32,2	8,2
Kultur- og Fritidsudvalget	187,2	0,0	2,7	2,9	5,6	2,9
Børneudvalget	693,1	0,0	21,5	6,9	28,3	6,7
Socialudvalget	474,5	-1,5	20,0	0,7	20,7	0,7
By- og Miljøudvalget	105,7	-0,1	4,1	7,2	11,3	7,2
Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	14,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	82,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	4.158,9	8,6	70,2	41,6	111,8	30,3
Modpost i 2021		0,3				
Modpost overførselsudgifter		-8,8				

*tillægsbevillinger gives med modpost på puljen til uforudsete udgifter

Som beskrevet i 1. forventede regnskab bunder merudgifterne i 2020 i høj grad i udgiftspres på de specialiserede områder. Udgifterne er primært forbundet med, at der er visiteret flere borgere til specialiserede døgn- og dagtilbud både under børne- og voksenområdet. Herudover falder den refusion, som kommunen modtager for udgifter i forbindelse med flygtningebørn, når børnene har haft opholdstilladelse i tre år. I 2020 har en stor del af kommunens flygtningebørn haft opholdstilladelse i de tre år, hvilket betyder en markant lavere refusion. Dette er sket uden, at udgifterne er faldet tilsvarende. Samtidig er der et fortsat udgiftspres på specialundervisningen.

Merudgifterne betyder også, at det ikke er muligt at overholde målsætningen om, at specialområderne ikke vokser på bekostning af normalområderne og højst må udgøre 17,8 pct. af budgettet (svarende til niveauet i 2008, hvor den nuværende arbejdsdeling for de specialiserede områder i mellem kommunerne og regionerne blev fastlagt). I 2. forventede regnskab udgør denne andel 18,6 pct. af udgifterne uden Corona-relaterede merudgifter.

Derudover er der, som i 1. forventede regnskab, også en række yderligere merudgifter som udbetaling af feriepenge til medarbejdere, der er opsagt i forbindelse med renovering af Frederiksberg Svømmehal, samt merudgifter til driften af rulletrapper på Metrocityringen.

Der er dog også sket ændringer siden 1. forventede regnskab. Den største ændring ses under Ældre- og Omsorgsudvalget, der i 2. forventede regnskab forventer 13,3 mio. kr. i ikke-Coronarelaterede merudgifter. Dette er en stigning på 10,4 mio. kr. fra 1. forventede regnskab. Baggrunden for stigningen er, at der er sket et fald i salg af plejeboligpladser til udenbys borgere, samtidig med at der er sket en stigning i køb af pladser til frederiksbergborgere i andre kommuner. Det betyder, at der både er flere frederiksbergborgere på egne plejecentre og i plejecentre i andre kommuner. Dette kombineret med, at der ikke har været et fald i udgifter til hjemmepleje i perioden betyder, at udvalget har set en kraftig stigning i udgifterne. De samlede bevægelser vil blive undersøgt nærmere. Hertil kommer Corona-relaterede merudgifter for 18,9 mio. kr.

Også på magistratens område er der sket en forværring på 3,1 mio. kr. siden 1. forventede regnskab, som primært kan henføres til tværgående opgaver. Eksempelvis er realiseringen af de budgetterede udbudsgevinster i 2020 udfordret,

ligesom det ikke muligt at indhente alle effektiviseringerne i FM-sporet blandt andet som følge af magistratens beslutning, om ikke at udleje men sælge en konkret ejendom.

Forvaltningen vil løbende orientere om budgetudfordringerne i månedsopfølgningerne i løbet efteråret, hvor der vil være en særskilt på opfølgning på, hvordan henholdsvis Ældre- og Omsorgsudvalget samt Magistraten kan reducere de øgede forventede merudgifter, der er opstået siden 1. forventede regnskab.

Som beskrevet nedenfor, er der samlede coronarelaterede udgifter for 41,6 mio. kr. hvoraf 30,8 mio.kr. foreslås tillægsbevilget. Hertil kommer mindre tillægsbevillinger af mindreforbrug på 0,5 mio.kr. som giver en samlede tillægsbevillinger af merforbrug på 30,8 mio.kr.

En mere udtømmende gennemgang af de enkelte udvalgs afvigelser vil fremgå af udvalgsgennemgangene, der fremgår af bilag 3-12.

Langsigtet effektiviseringspulje og restudfordring til overførsler

Med budget 2020 er der budgetlagt med langsigtede effektiviseringspuljer ind i overslagsårene 2021 og frem på 20 mio. kr. årligt (samlet 60 mio. kr. fra 2021-2023) finansieret via forudsat mindreforbrug på regnskabet for de foregående år. Det betyder, at regnskabet for 2020 skal udvise et mindreforbrug på minimum 20 mio. kr. Derudover blev der med 1. forventede regnskab behandlet overførsel af driftsudgifter fra 2019 til 2020. Her blev det besluttet at overføre for i alt 10,7 mio. kr., herunder eksternt finansierede projekter. Der var i 1. forventede regnskab ikke rum til at finansiere overførslerne, og derfor blev de bevilget imod, at der i resten af 2020 skal findes mindeforbrug, der kan finansiere driftsoverførslerne. Det betyder, at der med 2. forventede regnskab er en negativ pulje under magistraten på 10,7 mio. kr., der skal modsvares af tilsvarende mindreforbrug.

Corona-relaterede merudgifter

Håndteringen af Corona-situationen udfordrer kommunens økonomi på en række områder. Der er nye arbejdsgange, standarder og instrukser, der skal overholdes. Derudover betyder krav til afstand mellem borgere, at det har været nødvendigt at låne og leje nye lokaler, der har været behov for at udvide kapaciteten til håndvask, og det har været nødvendigt at anskaffe værnemidler, som ellers ikke har været nødvendige. Til 2. forventede regnskab er de skønnede Corona-udgifter opgjort til 41,6 mio. kr. for perioden frem til d. 15. maj, hvor udgifterne er kendte, jf. tabel 3. For at understøtte det store arbejde som mange af kommunens institutioner og medarbejdere har ydet i forbindelse med Corona, foreslås det, at Corona-relaterede merudgifter tillægsbevilges med 2. forventede regnskab. Dog er der to poster under ældre- og omsorgsudvalget, der ikke tillægsbevilles på nuværende tidspunkt. Det ene er indkøb til kommunens værnemiddellager, hvor alle udgifter, som er afholdt til KVIk, vil blive refunderet direkte fra KVIk. Derudover er der mindreindtægter fra salg af plejeboligpladser, hvor der stadig pågår et arbejde i forhold til sammenhængen til de øvrige budgetudfordringer, som ældre- og omsorgsudvalget står overfor i 2020, og eventuelle håndtag til at imødegå dette. I alt foreslås 30,8 mio.kr. tillægsbevilget.

Tabel 3 - oversigt over Corona-relaterede merudgifter

Udvalg (mio. kr.)	Corona-relateret merforbrug indtil 15. maj	Tillægsbevilling af corona-relateret merforbrug
Magistraten	0,4	0,4
Bolig- og Ejendomsudvalget	0,2	0,2
Undervisningsudvalget	4,5	4,5
Ældre- og Omsorgsudvalget	18,9	8,0
Kultur- og Fritidsudvalget	2,9	2,9
Børneudvalget	6,9	6,9
Socialudvalget	0,7	0,7
By- og Miljøudvalget	7,2	7,2
Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	0,0	0,0
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	0,0	0,0

I alt

41,6

30,8

Det er særdeles vanskeligt at udarbejde en prognose for Corona-udgifter i den resterende del af 2020, da dette vil afhænge af en række usikre forhold, herunder hvor længe de fra centralt hold fastlagte retningslinjer vil gælde, udvikling i smittetryk mv. På grund af den store usikkerhed, samt at det i økonomiaftalen er beskrevet, at der vil blive fulgt op på kommunernes yderligere udgifter i 2020 i løbet af efteråret, indgår evt. yderligere corona-relaterede udgifter i 2020 ikke i opgørelsen af kommunens udfordringer.

Den konkrete opgørelse af forbruget til og med 15. maj fremgår af bilag 16.

Løsningsbidrag

Samlet betyder 2. forventede regnskab, at Frederiksberg Kommune står over for en brutto budgetudfordring på 142,5 mio. kr. i 2020. Dette skal dog ses i lyset af, at der med 1. forventede regnskab blev igangsat et arbejde med at finde modgående tiltag til merforbruget. Der er identificeret bidrag til håndtering af udfordringerne i 2020 for i alt 97,3 mio. kr., jf. tabel 4.

Tabel 4: Oversigt over løsningsbidrag

Løsninger (mio. kr.)	2. FR
Modgående tiltag til 1. FR	-49,5
Puljen til uforudsete udgifter	-16,0
Statslig kompensation for Corona-udgifter	-27,1
Fuld udnyttelse af servicerammen	-4,7
Løsningsbidrag i alt	-97,3

De enkelte løsningsbidrag gennemgås nedenfor.

Kompensation for Corona-merudgifter

I Økonomiaftalen for 2021 indgår en aftale om, at kommunerne kompenseres for Corona-relaterede udgifter i 2020. Kompensationen sker for kommunerne under et og er således ikke udtryk for en krone-til-krone kompensation for faktisk afholdte udgifter. I alt forventes kompensationen at udgøre 27,1 mio. kr. for Frederiksberg. Kompensationen er givet som kompensation for kommunernes merudgifter til og med 10. maj og dækker dermed stort set samme interval som Frederiksbergs opgørelse til og med 15. maj. Frederiksberg Kommunes opgjorte udgifter på 41,6 mio. kr. er derfor sammenlignelige med kompensationen på 27,1 mio. kr. Frederiksberg Kommune får således ikke de fulde Corona-relaterede udgifter frem til nu dækket fuldt ud. I alt har kommunen ikke-kompenserede coronarelaterede merudgifter for 14,5 mio.kr.

Tabel 5 oversigt over Corona-kompensation

Corona-kompensation	Mio. kr.
Kompensation fordelt via bloktilskuddet	23,9
Tilbagebetaling af ordre fra KVIk	3,2
Samlet kompensation	27,1

Det fremgår af økonomiaftalen, at kommunernes Corona-udgifter vil blive genbesøgt senere på året med henblik på en forhandling om yderligere kompensation af kommunernes Corona-relaterede merudgifter. Herunder indgår det, at kommuner der i mindre grad har brugt det fælles kommunale indkøb af værnemidler KVIk, vil få en voucher, som de kan indkøbe værnemidler for i resten af 2020. Dette betyder, at Frederiksberg Kommune forholdsmæssigt må forventes at få dækket en større del af de fremtidige Corona-relaterede merudgifter til værnemidler i resten af 2020. Disse opgørelser er dog forbundet med en vis usikkerhed.

Puljen til uforudsete udgifter

I budgettet for 2020 er der afsat en pulje på 30,0 mio. kr. til at dække uforudsete udgifter, udgifter til ændret demografi og overførsler mellem år. Med 1. forventede regnskab blev der udmøntet 14,5 mio. kr. til at dække uomgængelige meromkostninger til blandt andet handleplan for familieafdelingen. Dette betyder, at der er 15,5 mio. kr. tilbage i puljen efter 1. forventede regnskab. De resterende midler i puljen blev i 1. forventede regnskab reserveret til at modgå den langsigtede effektiviseringspulje. Hertil kommer, at der i 2. forventede regnskab er tekniske ændringer af

demografireguleringen, som netto betyder, at puljen til uforudsete udgifter tilføres 0,5 mio. kr. Dermed er der 16,0 mio. kr. i puljen til uforudsete udgifter med 2. forventede regnskab, som kan medgå til at imødegå budgetudfordringen.

Modgående tiltag

I 1. forventede regnskab blev Frederiksberg Kommunes udfordring opgjort til 72,9 mio. kr. Magistraten og Kommunalbestyrelsen besluttede derfor, at der skulle identificeres mulige modgående tiltag/mindreforbrug på alle kommunens områder for at håndtere denne udfordring.

I alt blev der fundet modgående tiltag for 49,5 mio. kr., primært i form af mindreforbrug og tilbagehold uden vurderede konsekvenser for serviceniveauet. Disse forslag blev forelagt magistraten den 18. maj, samt uddybet på mødet d. 25. maj. I forlængelse af behandlingen af de modgående tiltag, blev det besluttet, at de 49,5 mio. kr. skal indgå i behandlingen af 2. forventede regnskab. De modgående tiltag er derfor i lighed med andre tillægsbevillinger beskrevet i gennemgangen af de enkelte udvalg i bilag 3 til 12.

Tabel 6: fordeling af modgående tiltag

Udvalg (mio. kr.)	Modgående tiltag	Tillægsbevilling af modgående tiltag
Magistraten	-17,8	-15,9
Bolig- og Ejendomsudvalget	-0,8	-0,8
Undervisningsudvalget	-9,4	-3,8
Ældre- og Omsorgsudvalget	-4,6	-4,3
Kultur- og Fritidsudvalget	-2,3	-2,3
Børneudvalget	-8,0	-8,0
Socialudvalget	-3,0	-2,5
By- og Miljøudvalget	-2,6	-2,6
Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget	-0,1	-0,1
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	-0,8	-0,8
I alt	-49,5	-41,1

Det indstilles, at de 41,1 mio. kr. af de modgående tiltag tillægsbevilliges i 2. forventede regnskab og tilføres puljen til uforudsete udgifter. Midlerne reserveres til at afhjælpe de samlede udfordringer, som kommunen står overfor ved 3. forventede regnskab. Ikke alle forslag foreslås tillægsbevillet på nuværende tidspunkt, da enkelte forslag omhandler initiativer, der udskydes til 2021. Teknisk vil disse forslag ikke afhjælpe den økonomiske udfordringer i 2020, såfremt de bliver tillægsbevillet på nuværende tidspunkt. Forslagene vil fremstå som et forventet mindreforbrug året ud, hvorefter de vil indgå i overførselssagen fra 2020 til 2021. Ud over overførsler vil midlerne til flere lærere fra finansloven 2020 først blive tillægsbevillet, når der foreligger en klar udmelding om, hvordan midlerne tilgås kommunerne.

Under modgående tiltag til merudgifter til 1. forventede regnskab indgår også mindreforbrug for 4,5 mio. kr. under overførselsområdet. Disse mindreudgifter medgår til at løse udfordringerne under service, ved at finansiere den udponerede del af servicerammen, jf. nedenfor.

Udnyttelse af servicerammen

Med de tillægsbevillinger, udgiftsneutrale omflytninger og modgående tiltag, der foreslås i 2. forventede regnskab, er der ledig serviceramme i 2020 for i alt 6,3 mio. kr. Ledig serviceramme er udtryk for midler, som kommunen må bruge uden at overskride den ramme, som er lagt med økonomiaftalen for 2020, men hvor der ikke er fundet finansiering til at afholde udgifterne. For at afhjælpe kommunens udfordringer i 2020 er budgettet uden for servicerammen blevet gennemgået, og der er fundet et mindreforbrug, der kan bruges som finansiering til at udnytte servicerammen. I alt er der fundet 4,7 mio.

kr. under overførselsudgifter, der kan indgå som finansiering. Midlerne er overførselsudgifter, der ikke reguleres af staten, og der er derfor tale om mindreforbrug, der ikke vil blive efterreguleret senere. Det foreslås derfor, at disse midler tillægsbevilges i 2020, så finansieringen kan bruges til at hæve serviceudgifterne. Konkret gøres det ved at opskrive puljen til uforudsete udgifter under magistraten.

Tabel 7: Finansiering fra overførselsudgifter til udnyttelse af servicerammen

Konvertering af overførsler til service	Mio. kr.
Merudgiftsydelse og tabt arbejdsfortjeneste under Børneudvalget	2,5
Mindreudgifter til §100 midler under socialudvalget	2,2
Konvertering fra overførsler til service i alt	4,7

Restudfordringen i 2. forventede regnskab

Som gennemgået ovenfor er der i alt bruttoudfordringer i 2. forventede regnskab for 142,5 mio. kr., men alene løsningsbidrag for 97,3 mio. kr. Dermed står kommunen med en restudfordring på 45,2 mio. kr. for at sikre budgetoverholdelse i år. Restudfordringen skyldes, at der dels ikke er fundet modgående tiltag for samtlige 72,9 mio. kr., som var udfordringen ved 1. forventede regnskab, dels er der sket en mindre stigning i udfordringen i 2. forventede regnskab, som skal ses i sammenhæng med, at kommunen ikke på nuværende tidspunkt kompenseres fuldt ud for merudgifterne til Corona.

Tabel 8: Restudfordring i 2. forventede regnskab

Restudfordring i 2. forventede regnskab	Mio. kr.
Udfordring 2. forventede regnskab	142,5
Løsninger 2. forventede regnskab	-97,3
Restudfordring	45,2

Den samlede afvigelse skal ses i sammenhæng med, at Frederiksberg har haft relativt høje merudgifter til håndtere til at håndtere Corona, herunder også mindreudgifter, jf. suspensionen af betalingsparkeringer frem til 1. maj. I alt kan 14,5 mio. kr. af restudfordringen relateres til, at kommunen har haft større udgifter, end hvad der er kompenseret af staten. Uden denne merudgift ville udfordringen være nedbragt fra 72,9 mio.kr. i 1. forventede regnskab til ca. 30 mio. kr. i 2. forventede regnskab.

Afvigelsen på 45,2 mio. kr. skal ses i sammenhæng med, at de store linjer i økonomiaftalen nu er kendt. Herunder at Frederiksberg Kommune får en positiv efterregulering på overførselsområdet, som på nuværende tidspunkt vurderes at kunne dække merudgiftsforventningerne på overførselsområdet resten af året. Under denne antagelse vil det ikke være nødvendigt at disponere de to puljer til overførselsudgifter, der er afsat i budgettet til at imødegå en evt. negativ midtvejsregulering. Frigivelse af puljerne vil potentielt kunne bidrage med finansiering til at udmønte den langsigtede effektiviseringspulje på 20,0 mio. kr., der på nuværende tidspunkt indgår i restudfordringen i 2020. Skønnene for overførselsudgifter er dog forbundet med stor usikkerhed, jf. ovenfor, og en endelig frigivelse af puljerne afventer derfor 3. forventede regnskab. Derudover sker der typisk en forbedring af kommunens økonomi i løbet af året. Ovenstående er baggrunden for, at restudfordringen ikke vurderes at nødvendiggøre yderligere tiltag for nærværende.

Udfordringen understreger dog, at det fortsat vil være nødvendigt at styre økonomien stramt af 2020, ligesom det vil kunne blive nødvendigt at beslutte yderligere modgående tiltag ved 3. forventede regnskab afhængigt af, hvordan forbruget udvikler sig. Udviklingen vil blive fuldt tæt i månedsopfølgningerne i efteråret.

Andre opmærksomhedspunkter under service

Status på pulje til konsolidering af den kommunale drift

Med budget 2020 blev der afsat en pulje til konsolidering af den kommunale drift kaldet ”støpudepuljen”. Puljen udgør 8,0 mio. kr. og er afsat til at dække eventuelle merforbrug under særligt tilrettelagt undervisning (STU), skoleområdet (herunder specialundervisning) samt tandplejen. Til 2. forventede regnskab er der i lighed med i 1. forventede regnskab

indmeldt merforbrug under både særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) og specialundervisning. Puljen udmøntes ikke i 2. forventede regnskab, og udvalgene har fortsat en opgave med arbejdet for at nedbringe merforbruget på disse områder mest muligt. Det bemærkes, at stødpudepuljen er medregnet som mindreforbrug i den samlede afvigelse i 2. forventede regnskab.

Justeringer der tillægsbevilges i 2. forventede regnskab

Der foretages en tilpasning af demografireguleringen fra 1. forventede regnskab for dagtilbud, skoler og klubber som følge af en opdatering af takster for forældrebetaling, køb og salg. Ændringen sker blandet som følge af sagen om ændring af takster, tilskud og antal stillinger i dagtilbud behandlet i kommunalbestyrelsen 20. april. Under børneudvalget reduceres budgettet med netto 0,1 mio. kr., og under undervisningsudvalget reduceres budgettet med netto 0,5 mio. kr. med modpost på puljen til uforudsete udgifter.

Desuden justeres udmøntningen af midlertidige plejeboligpladser fra 1. forventede regnskab med PL svarende til 0,1 mio. kr. I alt tillægsbevilges 0,5 mio. kr. til puljen til uforudsete udgifter.

Ændret pris- og lønregulering 2020

Med økonomaftalen er der kommet opdaterede skøn for pris- og lønudviklingen i 2020. Samlet betyder det, at priserne og lønnen er steget med 1,0 mia. kr. mindre end forventet i 2020 hvilket betyder, at servicerammen nedjusteres tilsvarende. Frederiksberg Kommunes andel af reduktionen forventes at udgøre ca. 17,9 mio. kr. De endelige tal er i skrivende stund endnu ikke kendte, og afventer den endelige udmelding fra KL.

I henhold til tidligere års praksis, vil de lavere pris- og lønskøn blive indarbejdet i kommunens budgetter. Dette vil ske i en særskilt sag, hvor også de økonomiske konsekvenser af ny lovgivning for 2020 indgår. Sagen behandles i magistraten og kommunalbestyrelsen i september som angivet i tidligere godkendt tidsplan for økonomiarbejdet i 2020.

2. Overførselsudgifter og aktivitetsbestemt medfinansiering

Nedenstående tabel viser de indmeldte afvigelser på overførselsudgifter. Samlet set forventes der et merforbrug på 49,3 mio. kr. efter omplaceringer.

Tabel 9: Oversigt over overførselsudgifter

Overførselsudgifter (mio. kr.)	Korr. Budget	Afvigelse 1. FR 2020	Omplaceringer	Afvigelse efter tillægsbevillinger
Magistraten	30,0	0,0	0,0	0,0
Bolig- og ejendomsudvalget	-6,7	0,0	0,0	0,0
Ældre- og omsorgsudvalget	2,3	0,0	0,0	0,0
Børneudvalget	5,3	-7,0	-7,0	0,0
Socialudvalget	-7,7	-2,2	-2,2	0,0
Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget	1.087,6	49,6	0,4	49,3
Sundheds- og forebyggelsesudvalget (aktivitetsbestemt medfinansiering)	441,1	0,0	0,0	0,0
Samlet	1.551,9	40,4	-8,8	49,3

Der forventes et merforbrug på 49,3 mio. kr. på Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalget. Den væsentligste forklaring på det forventede merforbrug er Corona-situations kraftige påvirkning af arbejdsmarkedet og dermed en stigning i antal ledige og borgere på forsørgelsesydelse. Det fulde omfang kendes ikke på nuværende tidspunkt. Beregningen til 2. forventede er lavet på baggrund af data for marts måned og dermed kun tre uger efter nedlukningen af samfundet. Den afspejler således ikke de fulde negative konsekvenser af corona-krisen for samfundsøkonomien i 2020. Forventningen er således, at afvigelsen vil blive væsentligt højere i takt med, at der kommer flere data på overførselsområdet.

Regeringen og KL har i økonomaftalen aftalt en midtvejsvurdering af kommunernes overførselsudgifter i 2020 for at sikre, at de øgede overførselsudgifter ikke påvirker serviceniveauet i kommunerne. Samlet gives der 8,9 mia. kr. på landsplan, men de endelige konsekvenser for Frederiksberg, er endnu ikke kendt. De umiddelbare indikationer viser dog, at det forventes, at Frederiksbergs andel af efterreguleringen vil modsvare de forventede merudgifter.

Under børneudvalget indgår mindreudgifter for i alt 7,0 mio. kr., der omplaceres til service. Dette består af mindreforbrug, der er indmeldt som modgående tiltag i 1. forventede regnskab. Med 2. forventede regnskab er der fundet yderligere 2,5 mio. kr. i mindreforbrug under overførselsudgifter, der kan modgå udfordringerne på service. Afvigelserne vedrører, at der er kommet flere indtægter fra særligt dyre enkeltsager som følge af de merudgifter, der ses på området samt, at der er sket en glidning af borgere, der generer yderligere refusioner under overførselsområdet i forlængelse af merudgifterne under service.

Tilsvarende er der mindreudgifter under socialudvalget på merudgiftsydelser, som overføres til service.

Under overførselsområdet er også puljer under magistraten på 25,3 mio. kr. til at dække en evt. negativ midtvejsregulering på overførselsområdet.

3. Anlæg

Der er ved 2. forventede regnskab foretaget en gennemgang af samtlige anlægsprojekter. Nedenstående tabel 10 viser de indmeldte afvigelser og ansøgte tillægsbevillinger på anlægsudgifter inden for anlægsrammen i forhold til det korrigerede budget 2020.

Tabel 10: Oversigt over budget, afvigelser og tillægsbevillinger i 2. forventede regnskab

Anlægsudgifter (mio. kr.)	Korrigeret budget 2020	2. FR 2020	Afvigelser 2020	TB 2020	TB 2021	TB 2022	TB 2023
Magistraten	26,8	23,0	-3,8	-0,4	0,4	0,0	0,0
Bolig- og Ejendomsudvalget	90,2	79,1	-11,0	-10,4	10,4	0,0	0,0
Undervisningsudvalget	41,1	35,0	-6,1	-5,6	5,6	0,0	0,0
Ældre- og Omsorgsudvalget	36,2	36,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kultur- og Fritidsudvalget	67,3	63,2	-4,2	-1,7	1,7	0,0	0,0
Børneudvalget	12,5	12,6	0,0	-0,2	0,2	0,0	0,0
Socialudvalget	12,8	13,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
By- og Miljøudvalget	122,8	114,2	-8,6	-10,5	10,5	0,0	0,0
Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	0,9	0,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Korrigeret budget - eksklusiv negativ pulje	410,8	377,2	-33,6	-28,7	28,7	0,0	0,0
Negativ anlægspulje	-65,1	0,0	65,1	28,7	0,0	0,0	0,0
Yderligere forskydninger og mindreforbrug		-31,6	-31,6				
Korrigeret budget - inklusiv negativ pulje	345,7	345,7	0,0	0,0	28,7	0,0	0,0
Negativ anlægspulje efter 1. FR				-36,4			

Der er forventede afvigelser/forskydninger svarende til 33,6 mio. kr. i 2020. Af disse afvigelser søges 28,7 mio. kr. overført til 2021. Dette dækker næsten udelukkende over tidsmæssige forskydninger. Afvigelserne skal ses i sammenhæng

med, at den samlede anlægsportefølje er steget siden 1. forventede regnskab. Det betyder, at det korrigerede budget inkl. den negative anlægspulje er steget fra 310,9 mio. kr. til 345,7 mio. kr. Stigningen skyldes primært fremrykningen af projekter for i alt 31,8 mio. kr. i forbindelse med suspenderingen af anlægsloftet som følge af corona-krisen. Herudover er der vedtaget et nyt projekt (KB 24. feb. 2020 pkt. 48) om kunstig intelligens vedrørende korrekt og ensartet sagsbehandling ved spørgsmål om sanktionering af ledige borgere. Projektet er på 3,1 mio. kr. 2020, og er finansieret via midler fra Finansloven.

Status på den negative anlægspulje

Den negative anlægspulje afspejler forventede forskydninger og mindreforbrug på de igangværende projekter. Da det ikke er muligt på forhånd at pege på hvilke projekter, der bliver forsinkede, er der indarbejdet en negativ anlægspulje under magistraten, der er udtryk for de forventede forsinkelser.

Puljen er på nuværende tidspunkt på 65,1 mio. kr. Efter 2. forventede regnskab vil puljen blive nedskrevet med 28,7 mio. kr. Det betyder, at der skal realiseres yderligere forsinkelser og mindreforbrug for 31,6 mio. kr. for at udmønte den negative anlægspulje i 2020 og dermed undgå et ikke-forudset kassetræk. Tidligere år har behovet for yderligere forskydninger og mindreforbrug i 2. forventede regnskab været på niveau jævnfør tabel 11.

Tabel 11: Behov for yderligere forsinkelser og mindreforbrug 2017-2019 sammenlignet med 2020

År	Behov (mio. kr.)
2017	-25,9
2018	-38,2
2019	-44,0
2020	-31,6

I 2017-2019 er den negative anlægspulje blevet udmøntet senest ved årsafslutningen. Det vurderes derfor, at yderligere forsinkelser og mindreforbrug på 31,6 mio. kr. er realistisk og vil ske via nye forsinkelser resten af året.

På nuværende tidspunkt vurderes der derfor ikke at være behov for yderligere handlinger i forhold til at overholde kommunens afsatte budget til anlægsprojekter.

Status på salg af ejendomme

I forbindelse med forventede regnskaber gives der en opdateret status på strategien for salg af ejendomme.

I den oprindelige plan var der i 2016-19 anslået samlede salgsindtægter for 136,5 mio. kr. Planen er siden opdateret som følge af udskydelser af salg og ændrede salgsvurderinger og strækker sig nu til 2024. Der er på nuværende tidspunkt realiseret 135,4 mio. kr., hvoraf 48,0 mio. kr. vedrører salg i 2020. Der forventes ikke yderligere provenu i 2020. De samlede forventede indtægter i perioden 2016 til 2024 er på 217,5 mio. kr. Der henvises til det fortrolige bilag 17 for en gennemgang af de enkelte salgsprojekter.

Økonomi

Tabel 12: strukturel balance

2. forventede regnskab (mio. kr.)	Oprindelig Budget 2020	Korrigeret Budget 2020	2. FR 2020	Afvigelse Korrigeret budget inkl. modgående forslag	TB 2020 inkl. omplaceringer
Indtægter i alt	-6.167,3	-6.163,8	-6.162,5	1,3	-0,9
Driftsudgifter i alt	5.711,4	5.710,8	5.812,3	101,5	-0,3
Serviceudgifter	4.161,1	4.158,9	4.211,2	52,3	8,6
Overførselsudgifter	1.550,4	1.551,9	1.601,1	49,3	-8,8

STRUKTUREL BALANCE	-455,8	-453,1	-350,2	102,9	-1,1
Anlægsudgifter inden for rammen	310,9	345,7	345,7	0,0	0,0
Anlægsudgifter uden for rammen	92,3	97,4	97,4	0,0	0,0
Anlægsindtægter	-36,8	-100,0	-96,1	3,9	3,1
Brugerfinansieret område	42,0	58,2	55,5	-2,6	1,2
Resultat i alt (- = overskud)	-47,5	-51,8	52,3	104,1	3,1
Kassebeholdning primo	790,2				
Årets resultat	-47,5	-51,8	52,3	104,1	3,1
Lånoptagelse	0,0	0,0	-1,2	-1,2	-1,2
Finansforskydninger	45,9	14,5	25,4	10,9	10,9
Afdrag på lån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassepåvirkning (- = kasseforbrug)	1,7	37,3	-76,5	-113,9	-12,8
Kassebeholdning ultimo	791,8	827,5	713,6		

I korrigeret budget 2020 er der en forventet ultimo-kassebeholdning på 827,5 mio. kr. 2.forventede regnskab viser en betydelig forværring af den forventede kassebeholdning i forhold til det korrigerede budget på 113,9 mio. kr. Forværringen skyldes primært de forventede merudgifter på driften i 2020 på 101,5 mio. kr., hvilket både skyldes merudgifter under service på 52,3 mio. kr. og overførselsområdet på 49,3 mio. kr.

Merudgifterne under service i tabel 12 udgøres af merforbruget i 2. forventede regnskab inkl. Corona på 111,8, samt den manglende finansiering af overførsler fra 1. forventede regnskab på 10,7 mio. kr. Hertil kommer de modgående tiltag på -49,5 mio.kr., de ledige midler i puljen til uforudsete udgifter på -16,0 mio. kr. samt udnyttelse af servicerammen, der frigiver -4,7 mio. kr.

Opgørelsen er altså uden den langsigtende effektiviseringspulje på 20 mio.kr., da den ikke er budgetlagt, men er en forudsætning om mindreforbrug. Derudover udestår kompensation for Corona-relaterede merudgifter fra staten på 27,1 mio. kr., da de endnu ikke er udbetalt fra staten. Lægges Corona-kompensationen og den langsigtede effektiviseringspulje til afvigelsen på 52,3 mio. kr. fås bruttoudfordringen under service på 45,2 mio. kr., som opgjort i tabel 8.

Det øgede kassetræk skal derfor også ses i sammenhæng med, at der på kommunens indtægtsside endnu ikke er indarbejdet den kompensation, som kommunen får for Corona-relaterede merudgifter på 27,1 mio. kr. samt den midtvejsregulering af overførselsudgifterne, som kommer i forlængelse af økonomiaftalen. Dette vil nedbringe det forventede kassetræk betydeligt i 2020.

Udover afvigelserne på driften forventes også finansforskydninger for 10,9 mio.kr., som primært skyldes kommunalbestyrelsens beslutning om at udsætte opkrævningen af 2. rate af dækningsafgift for 2020. Dette er alene en forskydning af indbetalinger fra 2020 til 2021. Herudover har der været indbetalinger til kommunens parkeringsfond, som også alene er udtryk for forskydninger.

En nærmere gennemgang af det finansielle område findes i bilag 15.

Borgmesterpåtegning

Nej

Behandling

Magistraten den 15. juni 2020 og kommunalbestyrelsen den 22. juni 2020.

Fremlægges til orientering i fagudvalg parallelt med magistratsbehandlingen den 15. juni 2020.

Bilag

Bilag 1 - Bevillingsoversigt

Bilag 2 - Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Bilag 3 - Magistraten

Bilag 4 - Bolig- og ejendomsudvalget

Bilag 5 - Undervisningsudvalget

Bilag 6 - Ældre- og omsorgsudvalget

Bilag 7 - Kultur- og fritidsudvalget

Bilag 8 - Børneudvalget

Bilag 9 - Socialudvalget

Bilag 10 - By- og miljøudvalget

Bilag 11 - Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget

Bilag 12 - Sundheds- og forebyggelsesudvalget

Bilag 13 - Anlægsafvigelser fordelt på udvalg

Bilag 14 - Beskrivelser af afvigelser på anlægsprojekter

Bilag 15 - Det finansielle område

Bilag 16 - opgørelse af coronarelaterede merudgifter

Punkt 46: Lukket

27.57.00-P20-1-15